

DOMOLJUB

Izahaja vsak žetitek. Cena mu je
3 K na leto. (Za Nemčijo 4 K, za
Ameriko in druge tuje države 6 K).
— Posamezne številke se prodajajo
po 10 vinarjev.

S prilogami:
Naš kmečki dom, Društvenik, Naša gospodinja

Spisi in dopisi se pošiljajo: Uredništvu
„Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeva
ulica. Naročnina, reklamacije in in-
serati pa: Upravištvu „Domoljuba“.
— Ljubljana, Kopitarjeva ulica. —

Štev. 19.

V Ljubljani, dne 11. maja 1911.

Leto XXIV.

Vojaško breme.

V silnih stiskah so liberalci, ko iščejo, kako bi agitirali proti naši stranki pri državnozbornskih volitvah. Po »Narodu« in »Jutru« so vedno pisarili, da skrbi S. L. S. samo za kmeta in da prezira meščana, jezili so se nad njo tudi v deželnem zboru, da nasprotuje argentinskemu mesu in da se bojuje proti temu, da bi se vzhodne meje odprle za živo živino. Pri občinskih volitvah v Ljubljani so pravzaprav samo to trobili, da hoče naša stranka s posojilom 10 milijonov, z električnimi napravami in s cestnim zakonom odreti Ljubljano v korist kmečkega stanu.

Zdaj jim hodi vse to zelo navskriž. Voliti mora vsak volivec v državni zbor, sleh bo kaznovan; potemtakem morajo liberalci postaviti tudi na kmetih svoje kandidate, da bodo njihovi pristaši vsaj imeli koga zapisati na glasovnico. Treba jim je torej nekaj povedati, zakaj nasprotujejo naši stranki na kmetih. In tukaj je šment! Če še bolj tuhtajo, ne spravijo nič pametnega na dan. Pravzaprav je samo ena reč, od katere upajo, da utegne nekoliko držati. Pravijo namreč, da je naša stranka glasovala za velike vojaške ladje in za to, da se izpopolni sploh naše vojaštvo. »Domoljub« je že ob raznih prilikah pojasnjeval vojaško vprašanje v naši državi. Zdi se nam pa ravno zavoljo tega, ker se liberalni primojduševci na papirju in po oštarijah zlasti sedaj na vse načine poté, da bi koga zbegali, potrebno, da ob kratkem povemo, kje je resnica.

1. To je res in tega ne tajimo, da hoče naša stranka imeti močno in veliko državo, ki naj ima tako moč, da se ji bo vsak sovražnik bal napasti. Da Lah poželjivo gleda, kdaj bi mogel od-

trgati Trst in sploh naše primorske dežele, je znana reč. Nedavno smo v »Domoljubu« razložili, kaj bi bila naša država brez morja. Razpadla bi; uničeni bi bili pa tudi in razkosani brez vsakega pomena mi Slovenci in Hrvatje. Naš kmet, ki je ravno morju mejaš, bi bil najbolj udarjen, pa tudi naš delavec, ker bi veliki obrt in velika trgovina ob nesrečni vojski z Lahom silno začela propadati. Že zdaj ni dovolj prilžnosti za delo doma; že zdaj imamo več nego desetino svojih ljudi v tujih državah — v Ameriki in na Nemškem. Potem bi bila ta reč še hujša. Zato pravimo: Nobeni stroški za vojno moč naše države se ne dajo primerjati z nepopisno izgubo, ki bi nam jo prinesla nesrečna vojska. Pameten gospodar vé, da je neprimerno cenejše graditi vodo in jo zajezevati, kakor pustiti, da mu odnese velik del njegove rodovitne zemlje za zmira. Ravno s tem, če smo močni, se ubranimo nevarnosti izgubljenosti vojske; s tem si ohranimo mir in ž njim prilžnost za delo in zaslužek. Liberalni kričači nimajo nobene vesti; niti za ped daleč ne pomislijo. Ne briga jih, kaj bo z našim ljudstvom v slučaju kake nesrečne vojske; njim gre samo za to, da bi trenutno dosegli kak političen uspeh. Iz rok v usta se izkušajo preživiti in prav nič jih ni sram, ko samo z lažmi, z nasilnostjo in zvijačo iščejo grizljeje, da imajo vsaj za bomo politično življenje za sproti. Tako se vzdržujejo še po maloštevilnih občinah, tako si ohranjajo svojo peščico pristašev po mestih in na deželi. Naša stranka pa vé, da je odgovorna za blagor ljudstva in da ne sme misliti samo na to, kaj je danes, marveč da mora za prihodnost pripravljati srečnejše čase naši domovini. Na Laškem še socialni demokratje odobrujejo vojaške izdatke, ki so mnogo večji nego pri nas. Tam

bi človeka, ki bi se predrznil v tem oziru tako delati, kakor delajo naši liberalci pri nas, pahnili ven in ga opsovali z izdajavcem. Najgrje pri celi reči je pa to-le: Ko bi liberalci mogli dobiti od vlade pomoč v denarju ali pa kake osebne želje, bi prodali narod in domovino. Glasovali bi za vse in iz razposajenih petelinov bi postali pohlevni piščanci. V državnem zboru so Hribar in njegovi glasovali za vojaštvo. Njihovi pristaši pa zdaj tulijo proti dr. Šustersiču in naši stranki. Slepardi!

2. Naša stranka pa dobro vé, kako težko je vojaško breme za ljudstvo, zlasti za kmečki stan. Pač skrbi za moč naše države, obenem se pa z vsemi silapoteguje za to, da se, kar je le mogoče, vojaško breme za ljudstvo olajša. Tega pa ne povedo liberalni zabavljači. Naši somišljeniki jim lahko zamaše usta s temi-le važnimi rečmi, ki so jih poslanci že dosegli, ali ki jih bodo prav gotovo v kratkem, v korist ljudstva in posebno kmečkega stanu v vojaškem oziru:

a) Kdo je dosegel, da je zadnja vojaška vaja, ki je tako zelo težila večino, ma že oženjene gospodarje, zdaj odpravljena? Ali niso pri tem z vsemi močmi, vztrajno in uspešno delovali naši poslanci?

b) Kdo je dosegel, da se revnim družinam, ko gre njihov rednik - rezervist na vojaško vajo, daje podpora? Tudi tukaj so v preteklem državnem zboru zastavili svojo besedo in svoje glasove naši poslanci.

c) Kdo je izposloval, da ob času večjega dela izlahka dobe vojaki dopust, da morejo domu pomagat z delom? Naši kmečki poslanci so se odlikovali v boju za to reč.

č) Kdo je izboljšal vojakom hrano in vsaj nekoliko zvišal, kar dobe na roke? Ta reč, ki je tudi zasluga kmečkih poslancev, koristi vsemu ljudstvu.

d) Ravno včeraj, dne 10. maja je objavila vlada načrt novega vojaškega zakonika, ki obsega dveletno vojaško službeno dobo. Prihodnji državni zbor bo to sklenil; zahtevali in dosegli so pa to reč ljudski zastopniki, med njimi ne na zadnjem mestu naši poslanci.

e) V tem načrtu je za kmeta zelo važna določba. Dozdaj so v nadomestno rezervo prišli tisti rekrutje, kateri so bili tako srečni, da so pri žrebanju potegnili visoko številko. Zdaj ne bo več tako: V nadomestno rezervo pridejo tisti, kateri so za dom bolj potrebni. Naši poslanci, posebno Pogačnik in dr. Žitnik, so to reč večkrat temeljito razlagali v državnem zboru in jo zahtevali, dokler se jim ni ustreglo.

Zvezd ne morejo klatiti naši zastopniki. Nemogočih reči se ne lotijo, pač pa z vso vneto skrbjo za to, da se tudi v vojaški službi doseže v korist ljudstva, kar je mogoče. Med tem, ko liberalni čvekači tulijo, naj se vojaštvo sploh odpravi, in naj se naša država sama pokoneča s tem, da ne bo pripravljena proti sovražnikom, pa delajo mirno in neutrudno poslanci, da se vojaško breme, kolikor je le mogoče, olajša in okrajša. Tako delajo pametni možje, ki jim zavoljo tega zaupa zavedno ljudstvo, katero bo po celem Slovenskem pognalo v kot liberalne laži in lažnike.

Političen pregled

NOVE VOJAŠKE PREDLOGE.

Kakor smo že poročali namerava se skleniti več novih postav, ki bodo na eni strani olajšale ljudstvu težki krvni davek, na drugi pa okrepili našo vojsko. Nove vojaške predloge obsegajo pet stvari: brambno postavo, postavo o nastavljanju podčastnikov, preskrbninsko postavo, vojaški kazenski red in postavo o novačenju konj. Avstrijski in ogrski državni zbor se bodeta morala predvsem baviti z brambno postavo, ker je med vsemi novimi vojaškimi postavami najvažnejša za naše ljudstvo. Po nameravani postavi se namreč zniža aktivna službena doba na dve leti, v rezervi pa se bo služilo deset let; v mornarici, kjer se morajo mornarji več učiti kakor se uče vojaki v armadi, bo aktivna službena doba štiri leta, rezerva pet let; v deželni brambi aktivna služba dve leti, rezerva deset let. Službena doba pa se ne skrajša pri konjenici, topničarstvu in zavodih za konjerejo. V teh četah bodo služili vojaki v rezervi samo sedem let, da se na ta način izenači.

Dozdaj so obstajale olajšave glede na vojaško službo le za kandidate duhovskega stanu, učiteljske, učitelje in podučitelje, za kmečke posestnike, ki so podedovali zemljišče in pa za take, ki so bili oproščeni zaradi rodbinskih razmer. Zaradi nizkega stanja vojaških

novincev pa se še te olajšave često niso dopustile. Nova postava pa bo določala, da se premeste v nadomestno rezervo vsi tisti, ki morajo skrbeti za rodbino, potem tudi ne bodo oproščeni samo edini sinovi, ampak se bo oproščalo v vseh slučajih, kjer bo potreba. Razširili bodo tudi pravico do enoletnega prostovoljstva, odpravili pa tako imenovano inteligentno izkušnjo, ki je često podpirala le lenobo premožnim. Natančneje bomo o ti postavi še poročali. Vidi se pa že danes, da glasovi naših poslancev, zlasti dr. Šusteršiča, niso bili zastoj, ko so vedno zahtevali olajšav za ljudstvo, ki toliko trpi vsled vojaškega bremena.

DRŽAVNOZBORSKE VOLITVE.

Čim bolj se bliža odločilni dan, ko bo ljudstvo z glasovnico v roki pokazalo, komu zaupa, čegavo delo odobrava, koga pa obsoja, tem bolj se trudijo stranke, da pribore svojim kandidatom kar največ glasov. Pri nas na Slovenskem, kjer je ljudstvo že zavedno, bo volilni boj kolikortoli miren, zakaj liberalizem je tako podlegel, da ga ne reši nobena stvar več. Nekoliko hušji bo pač boj v nekaterih štajerskih krajih, kjer se bore proti kandidatom slovenskega kmeta združeni nemškutarji in liberalci, pa vendar slovenska in katoliška zmaga je gotova. Lepo kaže tudi med našimi južnimi brati Dalmatinci. Tudi tam se kmet otresa liberalnega jeroštva in stranka prava, ki je po svojih načelih podobna S. L. S., ima veliko upanja na zmago. Dosedanji volilni boj kaže, da se bo tudi med Nemci precej zasukalo. Krščanski Nemci, ki so se dali često voditi od liberalcev in protikršćanskih elementov, so spoznali svoje prave sovražnike in sedaj teče nemškim svobodomiselnem voda v grlo. Če Bog da, bo novi parlament res ljudski in tudi krščanski.

PRESTOLONASLEDNIK V BUDIMPEŠTI.

Kakor znano naš prestolonaslednik Fran Ferdinand ni ravno največji prijatelj Madjarov. Predobro pozna te prekanjene tiče, da bi jim zaupal, posebno kadar se gre za kake vojaške zadeve. Razumljivo je torej, da vselej vzbudi nemalo hrupa, kadar gre na Ogrsko. Tudi njegovo potovanje 5. t. mes. listi različno razlagajo in spravljajo v zvezo z novo vojaško postavo. Ogrri, na čelu jim ministrski predsednik Khuen Hedervary, hočejo že zopet kakor navadno kar največ dobiti za se, če jim gre ali ne. In ker se jim prestolonaslednik ne pusti, se sedaj boje, da je prišel zato v Budimpešto, da napravi pri vladi red in da bo moral ministrski predsednik odstopiti. — Drugi listi pa pravijo, da se gre le za neke vojaške vaje.

VSTAJA V ALBANIJI.

Ti nesrečni Turki nikdar nimajo miru. Enkrat se jim puntajo Druzi, pa spet Arabci v Jemenu, enkrat je klanje na enem koncu države, drugič na drugem. Res, nekdan tako mogočno turško

cesarstvo je čisto na lončenih nogah. Največ preglavice jim delajo sedaj Albanci, hraber pa uporen narod na Balkanu. Ker so jim mladoturki hoteli vzeti stare njihove pravice, so zagrabili za orožje, ki ga ne znajo, kakor kažejo vsa poročila, nič slabše sukati, kot redni turški vojaki. Poroča se, da se vstaja vedno bolj širi tudi v vzhodni del Albanije; Kosovo že čuti vstaški vpliv. Močne vojaške turške čete so morajo umikati Albancem. Tako so na padli prednje straže Edem paše in mu pobili do 40 mož, pri gori Kastrati pa pravijo poročila, da so izgubili Turki celo do 1700 mož. Med turškim vojaštvom vlada velika nezadovoljnost. Govori se tudi, da je odstopil vojni minister Šefket paša.

Turki skušajo sicer svet slepariti, da je vstaja le majhna, vendar to ni verjetno, ker sicer bi ne proglasili v Albaniji vojnega stanja. Nadalje poročajo, kako malo morejo Turki proti vstašem: Albanci uničujejo povsod brzojavne zveze, tako da so Turki čisto ločeni eden od drugega. Pri Sevacu so vstaši čisto pobili čete turških vojakov. V Skadru so uporili med vojaki na dnevnem redu. Edini uspeh, ki so ga Turki dosegli, je, da so ubili nekaj vstaških voditeljev, med njimi Abduramana v boju pri Reču.

Z Albanci sočustvujejo prebivalci Črnogore, ki so še vedno zakleti sovražniki Turkov. Zato pride črnogorska vlada večkrat v zadrego. Tako je pobegnilo kakih 400 Črnogorcev v boju proti Turčiji in zunanji minister se je komaj opravičil pri turški vladi. Tudi avstrijski Albanci, ki bivajo v južni Dalmaciji, so hoteli javno izraziti svoje sočutje z vstaši na shodu, ki pa ga je vlada prepovedala. — Po takih dogodkih ni čuda, da se je že slišal glas, da bo v Albaniji posredovala Avstrija.

MAROČANSKO VPRAŠANJE.

Kakor na Balkanu, tako tudi v Maroku vstaši dobro napredujejo. Sedaj oblegajo glavno mesto Fez in bali se je, da ga vzamejo in pokoljejo vse kristjane. Zato se pripravlja Francija, da pošlje svojo vojsko proti oblegačcem. Nadpoveljstvo nad francoskimi četami ima general Moirer (Moané), ki zapoveduje nad 10 bataljoni pehote in precejšnjim številom drugega vojaštva. — Iz te dežele je pričakovati še zanimivih poročil, ker se gledata grdo Španija in Francija, ki sta doslej delali v soglasju; francoske vlade pa tudi doma preveč ne podpirajo.

VZHODNOAZIJSKO VPRAŠANJE. VSTAJA NA KITAJSKEM.

Od zadnje vojske med Rusi in Japonci ni pravega miru na daljnem vzhodu. Japonska je dosegla, da so se umaknili Rusi iz Mandžurije in zasedla Korejo. Sedaj pa stega svoje dolge prste tudi po Mandžuriji, ki je pa tudi Rusi še niso pozabili. Kitajska pa vsega tega ne more gledati mirno, ker je Mandžurija rodna dežela sedaj vladajoče kitajske rodovine, ki se tudi ime-

nuje Mandžu. Kar naenkrat pa se je začela v te prepire vtikati še Amerika s svojim denarjem, da bi tako dobila vpliv na Kitajsko in da bi oslabilila Japonec, s katerimi se bo zapletla v do- glednem času v vojsko. Ameriški državni tajnik Knox poskuša ustanoviti družbo, ki bi napravila v Mandžuriji več železnic. Člani te družbe bi pa bili seveda ameriški milijonarji. Rusi in Japonci pa gledajo na to z veliko neje- voljo. Tako se pripravlja vzhodna Azija na nov bojni ples.

K vsemu temu se je pa sedaj pri- družila še vstaja na Kitajskem, ki je obrnjena proti vladajoči rodbini, češ, da preveč popušča tujcem in uvaja no- votarije. Divjajo pa vstahi tudi proti tujcem samim. Po mestih divjajo vsta- ši v tolpah in moré ljudi. Tujci beže, kamor kdo more. Vlada skuša na vsak način zatreti upor, zato neusmiljeno preganja upornike in je dala obglaviti celo vrsto voditeljev.

AMERIKA IN MEHIKA.

Tudi tu še ni miru. Vstahi in vlada se še vedno bore. Vendar se baje poga- jajo, ker se boje, da vdere vojska Zedi- njenih držav v deželo in jo osvoji.

LISTEK

Krmar Milanovič.

Prosto po Russellovem romanu
»Krmar Holdsworth«.

(Dalje.)

DRUGO POGLAVJE.

Na »Adriji«.

»Adrija« je bila mogočna trijambo- rica, sicer že precej stara, a še vedno lepa in trdna.

Krasen je bil pogled nanjo, ko je bila usidrana v tržaškem zalivu in ča- kala na odhod. Jasno poletno sonce je izpremenilo sinjo morsko vodo v zrcalo, v katerem je še stokrat lepše odsevala ladja. Okoli nje pa so se podili čolniči kakor za stavo in ji stregli kakor otroci svoji materi.

»Adrija« je nameravala nastopiti dolgo pot v Nju Jork in od tam še v Južno Ameriko, od tod šele zopet v do- movino.

Na krovu se je izprehajalo že mno- go popotnikov prvega razreda. Nekate- ri so stali na stopnicah in se živahno in zaupno pogovarjali s prijatelji in jema- li slovo, drugi so pa stali na pomolu ladje in se z motrečim očesom ozirali na obrežje. Med slednjimi je bila tudi neka vdova, ki so ji pred par tedni po- ložili v grob dragega moža. Zato je za- pustila domovino in šla s svojim edi- nim sinčkom v Ameriko, kjer so živeli njeni sorodniki. Nemo sta stala drug

poleg drugega, roko v roki, mati in sin; deček se je začudeno oziral okoli sebe, mati pa je uprla svoje motno oko v zemljo, ki je bila njenemu srečju draga, ki je hranila njej najljubše srce.

Čimbolj se je bližal čas odhoda, tem živahnije se je bilo na ladji in okoli nje. Ljudje so prihajali in odhajali, se vkrcavali in poslavljali, mornarji so te- kali semtertja, vlečili vrvi in natezava- li jadra.

Ob enajstih je bilo dano znamenje za odhod.

Velik mož, širokih pleč, se je prika- zal na stopnicah in vprašal:

»Ali je vse v redu, Milanovič?«

»Vse v redu!«

»Torej lahko odrinemo?«

»Lahko!« je odgovoril mladi krmar in mogočno je odmeval njegov glas po krovu. V naslednjem trenutku je bilo že vse moštvo na delu; sidro so dvigni- li, Milanovič je dalj poveljja na vse strani — in jadrica se je že začela po- mikati.

Nekaj čudovitega je bilo opazovati pri tem delu mladega Milanoviča, ki se je kazal v vsem obnašanju kot prist- ni, rojen krmar. Kako je stal, ponosno in samozavestno, poveljeval, da je nje- gov glas preletel vse ladjine prostore in kako so mu bili vsi poslušni. Zdelo se je, kakor bi on držal vso mogočno ladjo, z vsemi njenimi tisoč posamez- nostmi kot malo igračo v svojih rokah.

Kapitan je prišel na krov; krmilo je prevzel njegov namestnik in Milano- vič je pazljivo poslušal in marljivo iz- vrševal njegove ukaze.

Z vedno večjo hitrostjo je drčala vitka jadrica po morskem valovju; zdaj je skoro neopaženo zdrsela mimo velike tovarišice; le s krepkim »živijo« so se pozdravili prebivalci obeh in že so si bili zopet tuji.

Na »Adriji« se je zdaj razvilo ži- vahno življenje. Nekaj mornarjev se je spravilo nad vrvi, odvezalo velika in mala jadra, drugi so pa spodaj popri- jemali vrvi, s katerimi so bila jadra zvitja. Vseposodi so odmevala povelja, rožljale verige, posamezna jadra so se že začela razvijati in med petjem so jih razpeli najpogumnejši mornarji. Zdaj se je uprl veter v jadra in še mogoč- nejše in veselejšje je pohitela nežna morska hči po beli gladini; za seboj je puščala le srebrno belo brazdo.

Kapitanov namestnik, krivih nog in mračnih oči, je ponosno stopical na pomolu semintja, včasih poklical ka- kega mornarja in mu kaj zapovedal, vedno pa je imel oči uprte v jadra. — Popotniki so leno postajali po krovu ali se naslanjali na ograjo in brez vsa- kih misli nemo opazovali pod seboj šu- meče morske valove; vsi so bili zado- voljni s hitrostjo ladje in vsi so obču- dovali in se veselili lepote in hladu po- letnega večera.

Nekaj zanimivega je bilo občudo- vati in opazovati mornarje; kakor v gledišču: tu je kazal svoj zagoreli obraz majhen Italijan, tam je plezal po jam- boru Hrvat, širokih pleč, tam si zopet

opazil pristnega Amerikanca, da, bil je med njimi celo neki Japonec; največ pa je bilo Slovencev in Hrvatov. Veči- noma so se med seboj poznali; nekateri so že večkrat potovali skupaj. Skoro vsi so žvečili tobak ali kadili pipe.

Mirno je plula jadrica ob Istri in potem naprej po Jadranskem morju. Ker je bil veter ugoden, so razpeli vsa jadra, tako, da se je vsa ladja videla, kakor gora iz belega platna. Proti ve- čeru so se nekoliko približali istrskim otokom. Bil je to čaroben razgled. Soln- ce se je ravno potapljalo v morje in še z zadnjimi žarki obsevalo bližnje obrežje. Zdaj pa je sonce zašlo, otoki so se po- temnili kakor sence, a nebo je ostalo še krvavordeče. Koliko razliko v barvah je moglo v tem trenutku občudovati spretno oko opazovalčev! Tema je po- stajala vedno gostejša, le nejasno si mogel še opaziti obrežje in njegove po- teze in pa male jadnice in čolniče ob njem.

Polagoma je legla noč na zemljo in na morje. Oblaki, ki so ob solnčnem za- hodu še tako blesteli, so zdaj obledeli in se valili kakor mogočni dimi na ob- nebju ter zakrivali zvezde.

Ravno pred ladjo se je naenkrat pokazala svetlobela črta; velika, rdeča, zvezda, ki je svetila kakor mogočen meteor in ki je bila še ravnokar zelo oddaljena, se je vedno bolj zvečala in postajala neznosna in grozeča.

Skozi temo je zadonel glas:

»Vsi možje na krov!«

Čeptanje z nogami. Zopet mir. Hi- tro kakor strel so zasukali ladjino kolo; in zdaj je hitela ona rdeča luč z mrz- lično hitrostjo proti levi strani; gro- movito so tlesnila jadra drugo od dru- gega in popotniki so prestrašeno popa- dali po krovu in se čudili, da je ladja ostala nepoškodovana.

»Velika jadra razpnite!«

In zopet so se podvzivali urni mor- narji na delo; močne vrvi so se tresle, veter je zagrabil jadra, ladja se je nag- nila, kakor bi se hotela preobrniti; po- potniki so vsi prestrašeni kričali in hiteli na severno stran. — V par minu- tah je »Adrija« zopet mirno rezala va- love; ona rdeča svetloba je izginila.

Ob poldesetih je ponehal veter in iz morja je vstal mesec, liki velik ble- dornen ščit. Nekaj nepopisno svečane- ga je bilo ta večer v njegovem izhodu.

Čez pol ure so ladjo usidrali. Vsa jadra so odvezali in pritrdili. Vse je bilo v redu kakor na vojni ladji.

Postavili so nočno stražo, drugi so pa šli vsak v svojo kajuto. Globok mir je legel na ladjo, na kateri je bilo po- prej toliko življenja. Le nekaj popotni- kov je prišlo na krov, da so se tam še nekaj časa zaupno pogovarjali ob mir- nem nočnem hladu.

Bila je krasna poletna noč. Lahen vetrič je vel po morju. Zvezde so pri- jazno blestele na nebu. Po obnebju so se oblastno izprehajali v pretrganih ob- likah redki oblaki in zdajpazdaj zakrili mesec kakor s tančico. Morje je lahno valovilo in zibalo ladjo. V bližnjem me-

d) Ravno včeraj, dne 10. maja je objavila vlada načrt novega vojaškega zakonika, ki obsega dveletno vojaško službeno dobo. Prihodnji državni zbor bo to sklenil; zahtevali in dosegli so pa to reč ljudski zastopniki, med njimi ne na zadnjem mestu naši poslanci.

e) V tem načrtu je za kmeta zelo važna določba. Dozdaj so v nadomestno rezervo prišli tisti rekrutje, kateri so bili tako srečni, da so pri žrebanju potegnili visoko številko. Zdaj ne bo več tako: V nadomestno rezervo pridejo tisti, kateri so za dom bolj potrebni. Naši poslanci, posebno Pogačnik in dr. Žitnik, so to reč večkrat temeljito razlagali v državnem zboru in jo zahtevali, dokler se jim ni ustreglo.

Zvezd ne morejo klatiti naši zastopniki. Nemogočih reči se ne lotijo, pač pa z vso vnemo skrbe za to, da se tudi v vojaški službi doseže v korist ljudstva, kar je mogoče. Med tem, ko liberalni čvekači tulijo, naj se vojaštvo sploh odpravi, in naj se naša država sama pokonča s tem, da ne bo pripravljena proti sovražnikom, pa delajo mirno in neutrudno poslanci, da se vojaško breme, kolikor je le mogoče, olajša in okrajša. Tako delajo pametni možje, ki jim zavoljo tega zaupa zavedno ljudstvo, katero bo po celem Slovenskem pognalo v kot liberalne laži in lažnike.

Političen pregled

NOVE VOJAŠKE PREDLOGE.

Kakor smo že poročali namerava se skleniti več novih postav, ki bodo na eni strani olajšale ljudstvu težki krvni davek, na drugi pa okrepili našo vojsko. Nove vojaške predloge obsegajo pet stvari: brambno postav, postav o nastavljanju podčastnikov, preskrbninsko postav, vojaški kazenski red in postav o novačenju konj. Avstrijski in ogrski državni zbor se bodeta morala predvsem baviti z brambno postav, ker je med vsemi novimi vojaškimi postavami najvažnejša za naše ljudstvo. Po nameravani postavi se namreč zniža aktivna službena doba na dve leti, v rezervi pa se bo služilo deset let; v mornarici, kjer se morajo mornarji več učiti kakor se uče vojaki v armadi, bo aktivna službena doba štiri leta, rezerva pet let; v deželni brambi aktivna služba dve leti, rezerva deset let. Službena doba pa se ne skrajša pri konjenici, topničarstvu in zavodih za konjerejo. V teh četah bodo služili vojaki v rezervi samo sedem let, da se na ta način izenači.

Dozdaj so obstajale olajšave glede na vojaško službo le za kandidate duhovskega stanu, učiteljske, učitelje in podučitelje, za kmečke posestnike, ki so podedovali zemljišče in pa za take, ki so bili oproščeni zaradi rodbinskih razmer. Zaradi nizkega stanja vojaških

novincev pa se še te olajšave često niso dopustile. Nova postava pa bo določala, da se premeste v nadomestno rezervo vsi tisti, ki morajo skrbeti za rodbino, potem tudi ne bodo oproščeni samo edini sinovi, ampak se bo oproščalo v vseh slučajih, kjer bo potreba. Razširili bodo tudi pravico do enoletnega prostovoljstva, odpravili pa tako imenovano inteligentno izkušnjo, ki je često podpirala le lenobo premožnim. Natančneje bomo o ti postavi še poročali. Vidi se pa že danes, da glasovi naših poslancev, zlasti dr. Šusteršiča, niso bili zastoj, ko so vedno zahtevali olajšav za ljudstvo, ki toliko trpi vsled vojaškega bremena.

DRŽAVNOZBORSKE VOLITVE.

Čim bolj se bliža odločilni dan, ko bo ljudstvo z glasovnico v roki pokazalo, komu zaupa, čegavo delo odobrava, koga pa obsoja, tem bolj se trudijo stranke, da pribore svojim kandidatom kar največ glasov. Pri nas na Slovenskem, kjer je ljudstvo že zavedno, bo volilni boj kolikortoli miren, zakaj liberalizem je tako podlegel, da ga ne reši nobena stvar več. Nekoliko hujši bo pač boj v nekaterih štajerskih krajih, kjer se bore proti kandidatom slovenskega kmeta združeni nemškutarji in liberalci, pa vendar slovenska in katoliška zmaga je gotova. Lepo kaže tudi med našimi južnimi brati Dalmatinci. Tudi tam se kmet otresa liberalnega jeroštva in stranka prava, ki je po svojih načelih podobna S. L. S., ima veliko upanja na zmago. Dosedanji volilni boj kaže, da se bo tudi med Nemci precej zasukalo. Krščanski Nemci, ki so se dali često voditi od liberalcev in protikrščanskih elementov, so spoznali svoje prave sovražnike in sedaj teče nemškim svobodomislcem voda v grlo. Če Bog da, bo novi parlament res ljudski in tudi krščanski.

PRESTOLONASLEDNIK V BUDIMPEŠTI.

Kakor znano naš prestolonaslednik Fran Ferdinand ni ravno največji prijatelj Madjarov. Predobro pozna te prekanjene tiče, da bi jim zaupal, posebno kadar se gre za kake vojaške zadeve. Razumljivo je torej, da vselej vzbudi nemalo hrupa, kadar gre na Ogrsko. Tudi njegovo potovanje 5. t. mes. listi različno razlagajo in spravljajo v zvezo z novo vojaško postav. Ogri, na čelu jim ministrski predsednik Khuen Hedervary, hočejo že zopet kakor navadno kar največ dobiti za se, če jim gre ali ne. In ker se jim prestolonaslednik ne pusti, se sedaj boje, da je prišel zato v Budimpešto, da napravi pri vladi red in da bo moral ministrski predsednik odstopiti. — Drugi listi pa pravijo, da se gre le za neke vojaške vaje.

VSTAJA V ALBANIJI.

Ti nesrečni Turki nikdar nimajo miru. Enkrat se jim puntajo Druzi, pa spet Arabci v Jemenu, enkrat je klanje na enem koncu države, drugič na drugem. Res, nekdar tako mogočno turško

cesarstvo je čisto na lončenih nogah. Največ preglavice jim delajo sedaj Albanci, hraber pa uporen narod na Balkanu. Ker so jim mladoturki hoteli vzeti stare njihove pravice, so zagrabili za orožje, ki ga ne znajo, kakor kažejo vsa poročila, nič slabejše sukati, kot redni turški vojaki. Poroča se, da se vstaja vedno bolj širi tudi v vzhodni del Albanije; Kosovo že čuti vstaški vpliv. Močne vojaške turške čete se morajo umikati Albancem. Tako so napadli prednje straže Edem paše in mu pobili do 40 mož, pri gori Kastrati pa pravijo poročila, da so izgubili Turki celo do 1700 mož. Med turškim vojaštvom vlada velika nezadovoljnost. Govori se tudi, da je odstopil vojni minister Šefket paša.

Turki skušajo sicer svet slepariti, da je vstaja le majhna, vendar to ni verjetno, ker sicer bi ne proglasili v Albaniji vojnega stanja. Nadalje poročajo, kako malo morejo Turki proti vstašem: Albanci uničujejo povsod brezjavne zveze, tako da so Turki čisto ločeni eden od drugega. Pri Sevacu so vstaši čisto pobili čete turških vojakov. V Skadru so uporili med vojaki na dnevnem redu. Edini uspeh, ki so ga Turki dosegli, je, da so ubili nekaj vstaških voditeljev, med njimi Abduramana v boju pri Reču.

Z Albanci sočustvujejo prebivalci Črnogore, ki so še vedno zakleti sovražniki Turkov. Zato pride črnogorska vlada večkrat v zadrego. Tako je pobegnilo kakih 400 Črnogorcev v boj proti Turčiji in zunanji minister se je komaj opravičil pri turški vladi. Tudi avstrijski Albanci, ki bivajo v južni Dalmaciji, so hoteli jayno izraziti svoje sočutje z vstaši na shodu, ki pa ga je vlada prepovedala. — Po takih dogodkih ni čuda, da se je že slišal glas, da bo v Albaniji posredovala Avstrija.

MAROČANSKO VPRAŠANJE.

Kakor na Balkanu, tako tudi v Maroku vstaši dobro napredujejo. Sedaj oblegajo glavno mesto Fez in bati se je, da ga vzamejo in pokoljejo vse kristjane. Zato se pripravlja Francija, da pošlje svojo vojsko proti oblegancem. Nadpoveljstvo nad francoskimi četami ima general Moine (Moané), ki zapoveduje nad 10 bataljoni pehote in precejšnjim številom drugega vojaštva. — Iz te dežele je pričakovati še zanimivih poročil, ker se gledata grdo Španija in Francija, ki sta doslej delali v soglasju; francoske vlade pa tudi doma preveč ne podpirajo.

VZHODNOAZIJSKO VPRAŠANJE. VSTAJA NA KITAJSKEM.

Od zadnje vojske med Rusi in Japonci ni pravega miru na daljnem vzhodu. Japonska je dosegla, da so se umaknili Rusi iz Mandžurije in zasedla Korejo. Sedaj pa stega svoje dolge prste tudi po Mandžuriji, ki je pa tudi Rusi še niso pozabili. Kitajska pa vsega tega ne more gledati mirno, ker je Mandžurija rodna dežela sedaj vladajoče kitajske rodovine, ki se tudi ime-

nuje Mandžu. Kar naenkrat pa se je začela v te prepire vtikati še Amerika s svojim denarjem, da bi tako dobila vpliv na Kitajsko in da bi oslabilila Japonec, s katerimi se bo zapletla v doglednem času v vojsko. Ameriški državni tajnik Knox poskuša ustanoviti družbo, ki bi napravila v Mandžuriji več železnic. Člani te družbe bi pa bili seveda ameriški milijonarji. Rusi in Japonci pa gledajo na to z veliko nevoljo. Tako se pripravlja vzhodna Azija na nov bojni ples.

K vsemu temu se je pa sedaj pridružila še vstaja na Kitajskem, ki je obrnjena proti vladajoči rodbini, češ, da preveč popušča tujcem in uvaja novotarije. Divjajo pa vstaši tudi proti tujcem samim. Po mestih divjajo vstaši v tolpah in moré ljudi. Tujci beže, kamor kdo more. Vlada skuša na vsak način zatreti upor, zato neusmiljeno preganja upornike in je dala obglaviti celo vrsto voditeljev.

AMERIKA IN MEHIKA.

Tudi tu še ni miru. Vstaši in vlada se še vedno bore. Vendar se baje pogajajo, ker se boje, da vdere vojska Zedinjenih držav v deželo in jo osvoji.

LISTEK

Krmar Milanovič.

Prosto po Russellovem romanu
»Krmar Holdsworth«.

(Dalje.)

DRUGO POGLAVJE.

Na »Adriji«.

»Adrija« je bila mogočna trijambrica, sicer že precej stara, a še vedno lepa in trdna.

Krasen je bil pogled nanjo, ko je bila usidrana v tržaškem zalivu in čakala na odhod. Jasno poletno solnce je izpremenilo sinjo morskovo v zrcalo, v katerem je še stokrat lepše odsevala ladja. Okoli nje pa so se podili čolničji kakor za stavo in ji stregli kakor otroci svoji materi.

»Adrija« je nameravala nastopiti dolgo pot v Nju Jork in od tam še v Južno Ameriko, od tod šele zopet v domovino.

Na krovu se je izprehajalo že mnogo popotnikov prvega razreda. Nekateri so stali na stopnicah in se živahno in zaupno pogovarjali s prijatelji in jemali slovo, drugi so pa stali na pomolu ladje in se z motrečim očesom ozirali na obrežje. Med slednjimi je bila tudi neka vdova, ki so ji pred par tedni položili v grob dragega moža. Zato je zapustila domovino in šla s svojim edini sinčkom v Ameriko, kjer so živeli njeni sorodniki. Nemo sta stala drug

poleg drugega, roko v roki, mati in sin; deček se je začudeno oziral okoli sebe, mati pa je uprla svoje motno oko v zemljo, ki je bila njenemu srcu draga, ki je hranila njej najljubše srce.

Čimbolj se je bližal čas odhoda, tem živahnejše je bilo na ladji in okoli nje. Ljudje so prihajali in odhajali, se vkrcavali in poslavljali, mornarji so tekali semtertja, vlačili vrvi in natezavali jadra.

Ob enajstih je bilo dano znamenje za odhod.

Velik mož, širokih pleč, se je prikazal na stopnicah in vprašal:

»Ali je vse v redu, Milanovič?«

»Vse v redu!«

»Torej lahko odrinemo?«

»Lahko!« je odgovoril mladi krmar in mogočno je odmeval njegov glas po krovu. V naslednjem trenutku je bilo že vse moštvo na delu; sidro so dvignili, Milanovič je dajal povelja na vse strani — in jadrica se je že začela pomikati.

Nekaj čudovitega je bilo opazovati pri tem delu mladega Milanoviča, ki se je kazal v vsem obnašanju kot pristni, rojeni krmar. Kako je stal, ponosno in samozavestno, poveljeval, da je njegov glas preletel vse ladjine prostore in kako so mu bili vsi poslušni. Zdelo se je, kakor bi on držal vso mogočno ladjo, z vsemi njenimi tisoč posameznostmi kot malo igračo v svojih rokah.

Kapitan je prišel na krov; krmilo je prevzel njegov namestnik in Milanovič je pazljivo poslušal in marljivo izvrševal njegove ukaze.

Z vedno večjo hitrostjo je držala vitka jadrica po morskem valovju; zdaj je skoro neopaženo zdrsula mimo velike tovaršice; le s krepkim »živijo« so se pozdravili prebivalci obeh in že so si bili zopet tuji.

Na »Adriji« se je zdaj razvilo živahno življenje. Nekaj mornarjev se je spravilo nad vrvi, odvezalo velika in mala jadra, drugi so pa spodaj poprijemali vrvi, s katerimi so bila jadra zvitá. Vseposvodi so odmevala povelja, rožljale verige, posamezna jadra so se že začela razvijati in med petjem so jih razpeli najpogumnejši mornarji. Zdaj se je uprl veter v jadra in še mogočnejše in veselejše je pohitela nežna morska hči po beli gladini; za seboj je puščala le srebrno belo brazdo.

Kapitanov namestnik, krivih nog in mračnih oči, je ponosno stopical na pomolu semintja, včasih poklical kakega mornarja in mu kaj zapovedal, vedno pa je imel oči uprte v jadra. — Popotniki so leno postajali po krovu ali se naslanjali na ograjo in brez vsakih misli nemo opazovali pod seboj šumeče morske valove; vsi so bili zadovoljni s hitrostjo ladje in vsi so občudovali in se veselili lepote in hladu poletnega večera.

Nekaj zanimivega je bilo občudovati in opazovati mornarje; kakor v gledišču: tu je kazal svoj zagoreli obraz majhen Italijan, tam je plezal po jamboru Hrvat, širokih pleč, tam si zopet

opazil pristnega Amerikanca, da, bil je med njimi celo neki Japonec; največ pa je bilo Slovencev in Hrvatov. Večnoma so se med seboj poznali; nekateri so že večkrat potovali skupaj. Skoro vsi so žvečili tobak ali kadili pipe.

Mirno je plula jadrica ob Istri in potem naprej po Jadranskem morju. Ker je bil veter ugoden, so razpeli vsa jadra, tako, da se je vsa ladja videla, kakor gora iz belega platna. Proti večeru so se nekoliko približali istrskim otokom. Bil je to čaroben razgled. Solnce se je ravno potapljalo v morje in še z zadnjimi žarki obsevalo bližnje obrežje. Zdaj pa je solnce zašlo, otoki so se potemnili kakor sence, a nebo je ostalo še krvavordeče. Koliko razliko v barvah je moglo v tem trenutku občudovati spretno oko opazovalčeve! Tema je postajala vedno gostejša, le nejasno si mogel še opaziti obrežje in njegove poteze in pa male jadrnice in čolničji ob njem.

Polagoma je legla noč na zemljo in na morje. Oblaki, ki so ob solnčnem zahodu še tako blesteli, so zdaj obledeli in se valili kakor mogočni dimi na obnebu ter zakrivali zvezde.

Ravno pred ladjo se je naenkrat pokazala svetlobela črta; velika, rdeča, zvezda, ki je svetila kakor mogočen meteor in ki je bila še ravnokar zelo oddaljena, se je vedno bolj zvečala in postajala neznosna in grozeča.

Skozi temo je zadonel glas:

»Vsi možje na krov!«

Ceptanje z nogami. Zopet mir. Hitro kakor strel so zasukali ladjino kolo; in zdaj je hitela ona rdeča luč z mrzlično hitrostjo proti levi strani; gromovito so tlesnila jadra drugo od drugega in popotniki so prestrašeno popadali po krovu in se čudili, da je ladja ostala nepoškodovana.

»Velika jadra razpnite!«

In zopet so se podvivali urni mornarji na delo; močne vrvi so se tresle, veter je zagrabil jadra, ladja se je nagnila, kakor bi se hotela preobrniti; popotniki so vsi prestrašeni kričali in hiteli na severno stran. — V par minutah je »Adrija« zopet mirno rezala valove; ona rdeča svetloba je izginila.

Ob poldesetih je ponehal veter in iz morja je vstal mesec, liki velik bledormen ščit. Nekaj nepopisno svečane ga je bilo ta večer v njegovem izhodu.

Čez pol ure so ladjo usidrali. Vsa jadra so odvezali in pritrdili. Vse je bilo v redu kakor na vojni ladji.

Postavili so nočno stražo, drugi so pa šli vsak v svojo kajuto. Globok mir je legel na ladjo, na kateri je bilo poprej toliko življenja. Le nekaj popotnikov je prišlo na krov, da so se tam še nekaj časa zaupno pogovarjali ob mirnem nočnem hladu.

Bila je krasna poletna noč. Lahen vetrič je vel po morju. Zvezde so prijazno blestele na nebu. Po obnebu so se oblastno izprehajali v pretrganih oblikah redki oblaki in zdajpazdaj zakrili mesec kakor s tančico. Morje je lahko valovilo in zibalo ladjo. V bližnjem me-

stecu je bilo opaziti po hišah še mnogo lučic. Te so spominjale popotnike na domovino. Marsikako srce je pri pogledu nanje postalo žalostno, najbolj pa gotovo Milanovičevo. Imel je ravno stražo in zato časa dovolj, da se je po težkem dnevnem delu udal razmišljanju in žalosti.

S povešeno glavo je hodil semintja, njegovo srce pa se je med tem mudilo daleč v malem trgu, ki ga je ravnokar zapustil. Podoba ljubljene žene je vstala pred njim in še enkrat je moral preživeti težko slovo, ki mu je tako trgalo srce, ko je moral zapustiti svojo hišo. Še je čutil njene roke okoli svojega vratu, še je videl njene objokane in zatekle oči, še je slišal samega sebe, kako je vedno in vedno s pritajenim glasom ponavljal svojo zadnjo nežno prošnjo, naj ostane hrabra, naj zaupa, naj zanj moli, naj misli samo na prijetno prihodnje poletje, ki bo prišlo in zopet oba osrečilo z veseljem svidenjem.

Ura je bila polenajstih. — Ali Vida zdaj pač spi? Ali so jo solze in bolečine tako izmučile, da je morala počivati? Kako dolgo, kako zelo dolgo se mu že zdi, odkar jo je zadnjikrat videl; bilo je sicer še samo nekaj ur, a te so se mu zdele daljše kakor dnevi in tedni.

Zatopljen v take misli, se je naslonil na ograjo. Naenkrat pa je začul vprašanje:

»Ali so te luči vse na ladjah?«

Vprašanje je stavila neka vdova, na katero je Milanovič že med dnevom večkrat obračal pozornost. Na obrazu ji je bral izraz žalosti in skrb za malega bledolasega dečka, čegar oči so ga spominjale na Vido in ki se mu je zato tako hitro priljubil.

»Da, to so luči na ladjah, ki so ravno tako usidrane kakor naša.«

»Kako lepa je vendar ta noč! — Dečka sem položila k počitku, sama sem pa prišla sem na krov uživati sveži zrak.«

»Deček je gotovo zelo izmučen in bo torej dobro spal. Opazoval sem ga, kako živahno so mu šle oči od predmeta do predmeta in kako se je zanimal za vse.«

Te prijazne besede so kaj dobro dele materinemu sreču; postala mu je tako zaupna, kakor bi bila že stara prijateljica.

»Torej ste opazili moje dete? Mislila bi si, da ste imeli stokrat preveč drugega posla. Do smrti izmučen je bil, ko sem ga položila k počitku, tako truden, da niti moliti ni mogel. Je pač sirota. Očeta nima več; zanj samega gori zdaj vsa moja ljubezen.«

»Se mu vidi, da je nadarjen in živahen deček; mislim, da bova postala dobra prijateljca.«

»To bi me zelo veselilo, Vi ste nadkrmar, gospod Milanovič? Slišala sem, da vas je kapitan tako nazval.«

»Da, milostiva.«

»Tudi moj oče in brat sta bila mornarja. Upam pa, da si bo moj sin izbral kak drug poklic, ki ne bo združen s tolikimi nevarnostmi. Vedna skrb zanj bi me uničila. Še se dobro spominjam, koliko je pretrpela moja mati vsled pogostih in dolgih ločitev.«

»Da«, je pritrdil Milanovič z rosnim očesom; »tudi jaz vem zdaj, kaj pomeni taka ločitev. Dozdaj nisem imel zmisla za to, a zdaj sem moral zapustiti svojo mlado ženo. Bog jo obvaruj do takrat, da se povrnem!«

»Ali je še zelo mlada?«

»Devetnajst let!«

»O uboga ženka!« je kriknila vdova sočutno. »Toda«, je tolažilno pristavila, »ta ločitev vaju bo le še bolj utrdila v ljubezni. Čas hitro mine in vsi ti žalostni dnevi, ki jih morata zdaj ločeno preživeti, se vama bodo pozneje, ko se zopet snideta, zdeli le kot sanje, ki so minile.«

Vzdihnila je in se ozrla na svojo črno obleko. Milanovič je opazil njen pogled in bolest, ki jo je izražala z njim, je tudi njemu zaprla usta. V primeri z njeno izgubo se mu je zdela lastna bolečina le majhna in neznatna.

»Vedno je še upanje, vedno vas še lahko doleti sreča, dokler je življenje,« je nadaljevala vdova prijazno. »Nikar ne bodite preveč pobiti, gospod Milanovič! Ta ločitev je le začasno prekinjenje vaše sreče. Gotovo, Bog bo vašo mlado ženo varoval, dokler ste vi v tujini, in ne dvomite, da vas bo srečno pripeljal zopet k nji.«

Potem se mu je še prijazno nasmešnila in pristavila:

»Zdaj pa moram iti k otroku!«

Nato ga je pozdravila in odšla.

Ivo bi se ji bil najrajši na kolenih

zahvalil za tako tolažilne besede. Čeprav so izvirale le iz prirojenega ženskega sočutja, so ga vendar tako potolažile, kakor bi se sam ne mogel nikdar. »To je dobra, ljubezniva gospa,« je govoril sam pri sebi in zopet začel hoditi semintja. Vedno iznova si je ponavljal besede in črpal iz njih toliko tolažbe in zaupanja, da se je naenkrat zopet ves poživljal in da so njegove oči zopet zadobile svoj prejšnji lesk.

(Dalje prihodnjič.)

Slovenska zemlja — rožni maj.

Slovenska zemlja — rožni maj, s pomladnim cvetjem obsejana, — naš biser, naš slovenski raj — z vsem čarom si obdarovana.

Te bele cerkve vrh gorá,
vasice in prijazna sela;
kako bi duša v kraje zla
iz kraja rodnega želela!

Kako bi pustil v dobi nad
te razcvetene solnne gaje?
Najlepše tu cveti pomlad,
življenja nudi nam smehljaje.

Glej mladi cvet cvetočih gred,
kako v prežarnem blesku dije,
zaznava se življenjska sled,
življenje v naših društvih klije.

Ta društva so domovja kras,
vodilna zvezda domovine;
teh mladih src navdušen glas
kako čuteča srca gine!

Mladina vstaja, gre na plan
pogumno pod zastavo križa,
megleni zginja mrak temán,
že v svitu boljši dan se bliža.

Veličje, majeva prelest
izliva se na rožne trate,
budi v nas narodno zavest
in navdušuje rodne brate.

Na majevih slovenskih tleh
je moja želja le živeti,
na rožnih majevih vrtéh,
med rožami bi želel umreti.

J. U. Limbarski.

RAZGLED PO DOMOVINI

Poparjeni liberalci. Ljubljanske občinske volitve so liberalce zelo iznenadile, zato je umevno, da so v velikem strahu za deželnozborske volitve. Postavili so za kandidata profesorja Reisnerja. S. L. S. pa je postavila za kandidata g. dr. Gregoriča. Reisner celo pri liberalcih ni priljubljen in ima le

eno lastnost, katera je liberalcem všeč, namreč da je zagrizen liberalec, medtem, ko uživa dr. Gregorič splošno velik ugled pri ljubljanskih meščanih.

Socialni demokrati so upali, da bodo dobili pri občinskih volitvah v Ljubljani vsaj tri občinske svetnike, a so s silo dobili komaj enega. Vendar jih ta

blamaža ni izučila in so sedaj postavili za državnozborske volitve kar za vse okraje svoje kandidate.

V nedeljo 14. t. m. na veliki shod v Ljubljano. Liberalci delajo na posurovelost javnih razmer med nami. Podobni so brezvestnežu, ki je vse zapravljal in izgubil in ki ni sposoben več za pamet-

no in trezno delo. S nezaslišanimi surovostmi in sleparijami so nastopali liberalci pri zadnjih občinskih volitvah v Ljubljani. Po svojem umazanem časopisju in na cesti so celo napadali poštene ženske, nezaslišane napade so izvršili proti ubogim redovnicam. Vse kar je poštenega, se mora proti temu dvigniti. Na velikanskem shodu so ljubljanske krščanske žene že dvignile svoj glas proti pocestni politiki in psovkam liberalnega časopisja, **sedaj pa se morajo dvigniti tudi možje, somišljeniki S. L. S., proti razmeram, ki so v sramoto Ljubljani in celi deželi. Prihitite vsi na veliki protestni shod, ki naj sijajno manifestira proti liberalnim surovostim zadnjih dni. Shod se vrši v nedeljo dne 14. maja ob deseti uri dopoldne v veliki dvorani »Uniona«.** Vsak naš somišljenik naj skrbi, da bo ta shod mogočna manifestacija za ozdravljenje od liberalne klike okuženih razmer. **Na shodu govorita voditelja Slov. Ljudske Stranke dr. Janez Ev. Krek in dr. Šusteršič.** Somišljeniki Slovenske Ljudske Stranke vsi na ta velevažen shod!

+ **Ivan Hribar** je stopil v politični pokoj. Kakor poročajo češki »Narodni Listy« iz Ljubljane, je naznanil izvrševalnemu odboru narodno-napredne stranke, da mu je nemogoče sprejeti »ponudeno« mu državnozbornsko kandidaturu za mesto Ljubljano.

+ **Državnozbornski kandidat za kočevski okraj** je grof Barbo. Krščansko-socialna stranka na Kočevskem je sklenila, da ne postavi nobenega kandidata, ampak da kandidaturo grofa Barbota podpira.

+ **Zmaga S. L. S. v Colu nad Vipavo.** Iz Cola nad Vipavo nam poročajo: Pri občinskih volitvah dne 4. t. m. je S. L. S. zmagala s 16 odborniki, liberalci so si po strastni agitaciji ohranili le še dva odbornika.

Deželnioladni tajnik dr. Friderik Mathias v Ljubljani je imenovan za vodjo okrajnega glavarstva na Krškem.

Višji finančni svetnik je postal finančni svetnik dr. Rudolf Thomann v Ljubljani.

Stalni pokoj je bil dovoljen preč. gosp. duhovnemu svetniku Henriku Dejaku, župniku na Vrhpolju pri Vipavi.

Župnija Boh. Bistrica je podeljena gosp. Fr. Zvanu, župnemu upravitelju istotam.

Izpremembe v politični službi. Zadnjič smo posneli po »Fremdenblattu« vest, da pojde namestništveni podpredsednik v Trstu grof Schaffgotsch v pokoj ter da pride na njegovo mesto grof Attems iz Gorice, na katerega mesto v Gorico bi prišel naslovni dvorni svetnik Lasciac. Kakor doznamo prav iz dobrega vira, je bila ta vest netočna. Za namestništvenega podpredsednika v Trstu pride sicer res voditelj okr. glavarstva v Gorici grof Attems. Dosedanji namestništveni podpredsednik v Trstu grof Schaffgotsch pa ne pojde v

pokoj, marveč pojde kot namestništveni podpredsednik k namestništvu v Linc. Istotako ne bode naslednik grofu Attems naslovni dvorni svetnik Lasciac, pač pa voditelj sežanskega okrajnega glavarstva, namestništveni svetnik Rebek.

Nova kapucinska cerkev v Gorici bo v kratkem dovršena. Na mestu, kjer je prej stala majhna cerkva, se vzdiguje nova krasna stavba. Za binkošti, če ne že poprej, bo cerkev blagoslovljena in vršila se bo v njej služba božja. Drugo nedeljo po binkošti, t. j. dne 18. junija, jo bo prevzvišeni knez in nadškof goriški dr. Fr. Sedej slovesno posvetil.

Iz konzularne službe. Konzul dr. Josip Goričar, slovenski rojak, doma iz Mozirja, je poklican za vodjo konzulata v San Francisco.

Krmila, kakor lanene, sezamove in orehove preše se naročajo pri »Gospodarski zvezi« v Ljubljani. Istotam se kupuje klejno apno, kakor tudi vsake vrste gnojila.

Sankcionirana deželna zakona. Cesar je sankcioniral zakonski načrt, ki ga je sklenil kranjski deželni zbor, o preložitvi okrajne ceste Dobrnič—Mirnapeč v delno progo Vrbovec—Kal, in pa zakon, ki ga je sklenil kranjski deželni zbor glede uvrstitve občinske poti, ki vodi od kranjsko-primorskega obmejnega mostu »Na Grščaku« do deželne ceste v Mančah, med deželne ceste.

Občinske volitve v Kranjski gori. 27. aprila so se vršile pri nas občinske volitve po novem volilnem redu. Slovenska Ljudska Stranka je zmagala v drugem in tretjem razredu z veliko večino. V prvem razredu je prodrli samo en naš kandidat, dočim sta manjkala drugim našim kandidatom do večine samo dva glasova. S. L. S. ima 13, liberalci pa 5 odbornikov.

Važno za izseljence v Ameriko. Že večkrat smo opozarjali na tem mestu na slabe delavske razmere v Ameriki. Od zadnje krize do danes se še ni skoraj nič zboljšalo in bode poteklo eno do dve leti, da se razmere predrugačijo. Od zime sem je bilo kaj malo izseljencev, in še ti gredo k svojim najbližjim sorodnikom. V zadnjem času so pa začeli zopet domačini zapuščati svojo rodno zemljo in se podajajo kar trumoma v novi svet, iskat sreče in bogastva. Med izseljenci je skoraj polovico mladih žensk. Rafaelova družba v New Yorku je poslala zadnji dni nekaj pojasnil naši pisarni in nas ob tej priliki opozarja, da naj odvrčamo v tem slabem času ljudi kolikor mogoče od Amerike; naj raje ljudje ostanejo doma vsaj toliko časa, da se zboljšajo razmere. Kdor pa ne more v domovini ostati, naj se vsaj obrne na družbo sv. Rafaela za izseljence v Ljubljani, da dobi tu vsa potrebna navodila in se ve obnašati pred komisijo na Ellis Islandu; gospodje so tamkaj zelo natančni in odločni, za vsako malenkost ali nepravilnost zavrnejo vsakogar in mora

brez pardona nazaj v domovino. Slovensko duhovščino pa prosimo, naj bi izseljence opozorila, da se obrnejo pisмено ali ustno na družbo sv. Rafaela v Ljubljani, Dunajska cesta št. 32, prvo nadstropje. Pisarna daje vsa navodila ter cene vožnje točno in brezplačno.

Prvi roj je imel, kakor doslej znano, dne 4. maja, Janez Eržen v Cerkljah na Gorenjskem. 5. maja je dobil zopet enega in v kratkem jih več pričakuje.

Romanje na Sv. Goro pri Gorici in na Brezje. V soboto po Vnebohodu Kristusovemu, 27. maja, pojde poseben romarski vlak ob en četrt na deset dopoldne iz Kamnika, iz Jarš—Mengeš ob pol desetih, iz Domžal ob tričetrt na deset, iz Ljubljane ob pol enajstih; prihod v Gorico ob pol štirih popoldne. Iz Gorice se vrne v nedeljo 28. maja ob devetih dopoldne do Otoč, tamkaj romarji izstopijo ter gredo na Brezje k Mariji Pomolnici. Iz Otoč odhaja vlak ob pol 8. uri zvečer ter pride v Kamnik ob pol deseti uri. Vozna cena tje in nazaj iz Kamnika 8 K 10 v. Iz Jarš ali Domžal 7 K 70 v, iz Ljubljane 7 K 10 v. V Ljubljani se vstopi samo na državnem kolodvoru v Šiški. Kdor se hoče udeležiti romanja naj se takoj oglasi pri: Vodstvu III. reda v Kamniku. Nazaj grede se bo vlak ustavil v Medvodah za one, ki stanujejo v tamkajšnji okolici.

Perutninarški tečaj na Grmu. Kmetijska šola na Grmu priredi ob nedeljah popoldne 14. in 21. maja t. l. perutninarški tečaj s sledečim sporedom. V nedeljo 14. maja ob 3. do 5. ure popoldne: Važnost perutninarstva. Dohodki kokošjereje. Napake pri kokošjereji. Vrednost kokošjih plemen. Odbiranje kokoši za plemo. V nedeljo 21. maja ob 3. do 5. ure popoldne: Zboljšanje kokošjereje. Krmljenje kokoši. Strežba kokoši. Bolezni pri kokoših. Zboljšanje kurnikov. Zadržno pospeševanje perutninarstva. Poduk bo združen s praktičnim razkazovanjem. Tečaj je namenjen gospodinjam in kmetiskim dekletom.

Najboljša in najsigurnejša prilika za štedenje:

Ljudska posojilnica

Ljubljana

Miklošičeva cesta št. 6

(tik za frančiškansko cerkvijo)

sprejema hranilne vloge in jih obreštuje po 4 1/2% brez kakega odbitka.

Uradne ure od 8. zjutraj do 1. popoldne.

Glej inserat!

Z Brionskih otokov nam poroča naročnik: Kakor je »Domoljub« poročal, je tukaj od 4. svečana do 7. aprila bival prestolonaslednik Franc Ferdinand s svojo družino. Po njegovem posredovanju je bila stara brionska cerkva popravljena in zopet prirejena za božjo službo. Prestolonaslednikova ga. soproga je darovala krasen kip Srca Jezusovega, prt za oltar in svečnike. Velikonočni prazniki so bili jako slovesni; v cerkvi so peke kneginja in prinčezinja Wrede ter gospa Kupelwieser. — Sploh pa razni člani cesarske rodbine radi obiskujejo brionsko letovišče. Mnogo časa je bila tu baronica Wuthenau, rojena grofica Chotek, sestra prestolonaslednikove soproge; koncem aprila se je več dni mudil tukaj nadvojvoda Franc Salvator, in 8. maja je prišla za daljši čas nadvojvodinja Marija Jožefa s sinom.

Gorenjske novice

g Iz Cerkelj na Gorenjskem. V zadnjem času prinaša »Gorenjec« neslanosti »Iz popotne torbe«. Zaganja se v poštene ljudi šenčurske in cerkljanske župnije. Ni treba veliko vprašati, kdo je povzročitelj teh neumnih pismov. Vsi ga poznamo. Zaletel se je najprej s svojo umazano torbo v predoselsko župnijo, od tod je odšel skozi Šenčur in Velesovo v Cerklje. Spravil se je nad gostilničarja Janšeta, da bi mu z izmišljenimi rečmi škodoval na dobrem imenu. Od kod ta jeza? Zato ker sta prišla Babič in Janše navskriž radi letnih računov, ki jih je delal Babič kot kurator J. Kalinška. Kako je delal te račune bode v bližnji bodočnosti pokazala sodnija. »Gorenčev« »torbar« se norčuje, češ, da zna Janše dobro računati — da kar na bukvice »zrajta«. Kako slabo zna Babič računati, je pokazal kot kurator J. Kalinška, ko mu je žena tega sama dokazala nad 50 pot in nedostatkov s precejšnjo razliko, kar bode vse moral natančneje pokazati pred sodiščem. Vprašamo nekdanj vsemogočnega, vedno liberalnega Babiča, kaj ga je prignalo do tega, da je moral odstopiti od kuratorstva J. Kalinška? Ali morda Janše? Ta je storil le svojo dolžnost, da varuje imetje svoje sestre. Ker je odstavljen — zato joka v »Gorenjcu«. Saj tudi tele joka, ko ga odstavijo od dobre molže. Babiča so odstavili: 1. Njegova žena od svojega premoženja; 2. odstavili so ga pri cestni upravi; 3. od kuratorstva J. Kalinška. Morda pride še kaj hujšega.

g Na Ježici imajo organista, ki strastno agitira za protiversko stranko, za liberalce in socialne demokrate. Sramota! Kaj pravi cerkveno predstojništvo na to? To je vendar preveč, da bi zoper vero in cerkev rogovili tisti, ki od cerkve dobiva lepo plačo! Zganite se, možje Posavci, in povejte, da tega ne trpite! Ta fanté ima baše tudi

pri veteranskem društvu neko šaržo. Veteranci-poštenjaki, pozor!

g Iz Motnika. Katol. slov. izobraževalno društvo bo ponovilo šaloigro »Čevljar« v nedeljo, dne 14. maja, popoldne po šmarnicah. Vabite se zlasti tisti, ki vas je zadnjič na Jurjevo nedeljo zadržalo deževno vreme. Knjižnica izobraževalnega društva obstoja šele sedem mesecev, pa se je vendar v tem kratkem času prebralo 1062 knjig. Ta številka govori veliko. Koliko plemenite zabave, koliko manj popivanja in nerodnosti, koliko kronic v žepu, ki bi šle za nepotrebno pijačo. Le tako naprej! — V nedeljo, dne 14. maja, imamo v Motniku volilni shod za kranjske in štajerske župljane. Shod, ki se vrši po deseti maši v cerkveni hiši, bo sklical naš dični državnozborski kandidat za kranjsko stran, dr. Krek. Vabite se vsi možje in fantje volilci, tudi štajerski, katerim se bo, če ne bo zadržan, predstavil njihov kandidat dr. Korošec. Štajerski župljani motniški odločno ugovarjajo, da bi tajnik naše hijeronske občine razširjal plakate za Robleka. Mi tajnika ne plačujemo za agitacijo, še najmanj pa za agitacijo za liberalce. — Inženirje imamo v Motniku, ki merijo novo železniško progo Motnik - Domžale.

g Iz Šmarce. Odbor katol. slov. izobraževalnega društva v Šmarci je v svoji seji dne 17. aprila t. l. sklenil, da priredi vlak v Loreto v začetku julija t. l. Romarji bodo lahko vstopali v vlak na vseh postajah do Reke. Loreto je stara sloveča božja pot, seveda bomo obenem obiskali Trsat. Tudi Opatijo si bo lahko ogledal, kdor bo hotel. Nazaj grede se bomo ustavili v Postojni, da si ogledamo znamenito postojnsko jamo. Romanje bo trajalo le dobra dva dni, cene bodo kolikor mogoče nizke. Odbor je že lani hotel prirediti vlak na Sv. Goro, pa je bil zadržek. Ker so že mnogi bili na Sv. Gori, zato smo se rajši odločili za Loreto. Kdor hoče iti na to božjo pot in videti obenem velike naravne lepote, naj se čimprej prihlasi na naslov: Katol. slov. izobraževalno društvo Šmarca pri Kamniku. Za enkrat ni treba še nič pošiljati denarja, cene bomo prijavili v »Domoljub«, kakor hitro bo mogoče.

g Iz Preske. Na mnoga vprašanja, radi romanja na Trsat v odgovor sledeče: Najbrže bo prvo polovico v mesecu juniju šel vlak na Trsat in sicer kako soboto popoldne okoli pete ure iz Medvoda. Ustavil se bo v Ljubljani in v Logatcu. V nedeljo pridemo zvečer okoli desete ure v Medvode. Če bomo mogli obiskati tudi Opatijo, še ni gotovo, ker bo premalo časa. Postojniško jamo na vsaki način ogledamo. To pa traja tri ure. Zato bo za Opatijo premalo časa. Podrobna naznanila bo prinašal »Domoljub« vsaki teden. **Moramo** imeti saj 500 romarjev.

g Razstava živine živinorejskih zadrug. Iz Škofje Loke se nam piše: Pretečeni četrtek je bila tukaj razstava živine živinorejskih zadrug iz Stare

Loke, Selc, Sore in Šmartna. Udeležba je bila nenavadno velika. Živine se je prignalo 163 glav. Ljudstva je bilo najtisoče, ki je res z zanimanjem ogledovalo razstavljenno živino, najlepšo iz vseh škofjeloških občin. Ker Stara Loka nima za razstavo primerne prostora, je g. župan N. Lenček blagohotno prepustil krasni prostor pred klavnico v mestu, ki je bil zato res najbolj pripraven. Naj mu bo za to izrečena tukaj najtoplejša zahvala! Šotor je okrasila z vencami in trobojnicami gospa Marija Jelovčan, dobitke, oziroma premije pa ga. Ivana Volgemut. Prišli so od deželne vlade g. Munda, od deželne odbora preblagorodni gospod grof Barbo, nadalje ravnatelj F. Pirc, Legvart in Rataj, zastopniki živinorejskih zadrug iz Radovljice in Kamnika Finžgar in Rode. Na razstavo sta prišla tudi poslanca gospoda Demšar in Zabret. Veselo je presenetil vse živinorejce brzojav, da je deželna vlada izposlovala pri državi podporo v res visoki vsoti 1000 K. Največ premij so dobili gospod Tavčar iz Selc, gospoda župnika Rožnik in Finžgar, ki so postavili res krasno živino. Vso s prvo premijo odlikovano živino je ujel fotograf, ki pride naslikana v naše list kot zgled, kakaj je okrašena z vencami in trobojnicami. Gosp. Legvart je na kratko spodbujal živinorejce, naj iz današnjega shoda sprejmejo nauk, kako se vzgoji lepa živina. Odborniki zadrug v Stari Loki g. Ivan Baloh, se je konečno zahvalil zastopnikom c. kr. vlade, visokorodnemu navzočemu g. grofu Barbotu za res izredno visoko podporo in vsem članom komisije. Predlagal je, naj se pošlje brzojavni pozdrav in zahvala gospodu župniku Finžgarju v Leoninum, ki si je pridobil za razstavo največ zaslug, kar je bilo soglasno sprejeto. G. poslanec Demšar je svoji dve premiji v znesku 30 K daroval starološki in šmartinski zadrugi, za kar naj mu bo izrečena najtoplejša zahvala. Vse premije so znašale 1140 K in so jih živinorejci z največjim veseljem sprejemali. Naj bi ta prva razstava v škofjeloškem okrožju obrodila najlepši sad!

g Iz Kovorja se nam piše: Erlah še ne da miru. Zopet preobrača kozolce s svojimi dolgimi kraki po brezverskem »Napreju« in samozavestno povdarja, da se rdeča misel vedno bolj razširja po naši občini. Mi pripomnimo na to baharijo Erlahovo samo to, da se pošten in veren človek, ne bo nikoli pri nas pridružil brezverski rdečkarški stranki. Pijane in druge zloglasne osebe vam pa radi prepustimo.

g Tržiške novice. Naši rdečkarji so praznovali prvi maj v znamenju zganja in ponočnega kričanja. Nekateri so namesto pri delu, sedeli cel božji dan po gostilnah in zapravljali denar. Hoteli so razobesiti rdeče, revolucionarne zastave, a okrajno glavarstvo jim je to strogo prepovedalo. Radovedni smo, katere hiše v Tržiču bi bile tako srečne, da bi se bile ponašale s krvavimi zastavami. Škoda, da nismo tega videli. —

Za občinske volitve se pripravljajo soc. demokrati in liberalci. Pravijo, da bodo skupno nastopili. Prav imajo, saj »gliba vkup štrih«. Liberalci se že bahajo po raznih gostilnah, češ, da sta že prvi in drugi razred njihova, tretji pa socialističen. Bomo videli, mislimo pa, da ni dobro delati račune brez krčmarja. Sicer pa tudi mi krščanski delavci ne bomo držali rok križem.

g Iz okolice Kranja. Vendar enkrat, sem si mislil, ko sem bral v zadnjem »Domoljubu« dopis, ki govori o žalostnih razmerah v Kranju. Jaz vem, da se je tisti dopis mnogim drugim kmetom dopadel. Zato želim napisati tudi jaz par vrstic. Najprvo naj povem, da se zdi meni prav pametno, da se zgovorimo tako-le v našem listu ne samo o stvareh, ki zadenejo posamezne kraje, ampak tudi o stvareh, ki so splošnega pomena za vso našo okolico. Eno imam tudi jaz že dolgo na srcu, naš okrajni cestni odbor. Pa ne ta novega, ampak tistega, ki je letos srečno zaspal. Poslušajte! Besniška cesta se dela že sedem let, pa dosedaj še ni kamen premaknen radi nje. Naj novi odbor že vendar kaj stori. Eni pravijo, da ne sme biti pri gospodarskih stvareh nobene politike. Jaz sem tudi te misli, ampak eno je pa gotovo: tam, kjer imajo liberalci kaj v rokah, je najprvo politika, potem šele drugo. Od nas pa hočejo, da damo politiko na stran. V Kranju sta dva trgovca Majdiča. Kadar z enim izmed njih govorim, mi vedno zatrjuje, da se ne briga za politiko, da je to neumnost in tako naprej. Kadar so pa volitve, ti pa mož leta za liberalce, da bi se kmalu pobil. Ali ni tisti birt R. ravno s tem, da je preskočil k liberalcem, prišel do gostilne in žganjetoča, pa do velike časti mestnega svetovalca. Takih ljudi se moramo najprvo ogibati. Jaz mislim, da bi bilo neumno zahtevati od vsakega, da mora biti z nami. Ampak tisti, ki mora biti z nami, zato ker ga podpiramo, ne sme biti vsaj nikdar proti nam. Drugače je pa skovir. S skovirji pa nič opraviti! — Kmet iz B—e.

g Moravče. Liberalnim mo-gočnejšem, ki jih obkroža že smrtna senca. Očitajo nam ti ljudje, kako da lažemo. Ves svet naj torej zve, kake so bile naše laži, ki jih raznašajo naši nasprotniki. Liberalci pravijo, da smo lagali, da bo Tomanova posojilnica zapечатena, da razun enega odbornika liberalne posojilnice nima nobeden premoženja, da Zadrugi dom velja 180.000 kron, da ima posojilnica plačati Agro-Merkurju 70.000 K, da vloga št. 1135 ni v računskem zaključku, da Tomanova posojilnica ne bo plačala obresti, da je gasilno društvo liberalno in smo sploh zmiraj in vse lagali, kar smo zinili. Ne bilo bi nam treba odgovarjati na take budalosti, ker pozna nas ljudstvo, da smo vselej govorili resnico in da nas ni še pri nobeni stvari spoznala za lažnjivce, toda naj bo za enkrat. Povemo pa to-le: Če bo liberalna posojilnica samo tirja-

la dolžnike in ne izplačevala denarja na hranilne knjižice, ne bo dolgo časa, ko pošljemo eksekutorja, da jo zapečati za zmiraj; le naše potrpljenje je še drži pokonci. To pečatenje se bo uprizorilo, če ima samo eden ali več odbornikov kaj premoženja ali pa ne. Spominjamo pa samo na imena liberalnih odbornikov. Kar smo trdili o enem, to še danes trdimo, ta ima res premoženja precej, drugi ima plačo, od katere mu niti vinarja ni moč vzeti, drugi so ali posestniki po imenu ali zadolženi po splošnem mnenju čez glavo in celo preklican je eden teh podpisancev. Če želite, zveste še lahko več, ker mi pre-mišljeno pišemo. Če bi kaplani bili od teh odvisni, kdaj bi si niti fajfe toba-ka ne mogli privoščiti ob najbolj dolgočasnih trenutkih, ko premišlujejo o liberalnem gospodarstvu, ne pa da bi jih ti redili. Dobro, da jim gospod dekan dajejo hrano zastoj, drugače bi v dveh dneh morali lakote umreti. Zadrugi dom so pa zidali, to pač, toda da dom stane 77.000 kron, bomo pa ver-jeli šele takrat, ko nam bote dokazali. Kar pa tiče Magrokrepurja, pa prebe-rite Tavčarjevo pismo, katero je pisal o gospodarstvu Zveze slovenskih za-drug in molčite, da še nižje ne zlezete. Glede hranilne knjižice št. 1135 pa še danes trdimo, da jo ni v računskem zaključku, če se vsi na glavo postavite. Kako je to, nas ne briga, plačati jo bote morali. O obrestih pa nismo nikdar trdili, da jih ne bote izplačevali. Trdili smo pa, da vlog ne izplačujete, kar vam dokažemo v tridesetih in še več slučajih, ko so ljudje prišli k nam po-moči prosit in nam izročili knjižice, da jih prej dobe izplačane. Da je pa gasil-no društvo liberalno, pa vam navede-mo samo besede Tomanove, ki jih je govoril na občnem zboru: Malo nas je, a če mi skupaj držimo, vse bomo zma-gali. Ni mislil z gašenjem, ampak z li-beralizmom. Ali hoče biti morda To-man klerikalec? Ga ne maramo, če po kolenih pride. Tisti Toman, ki se pred-stavlja klerikalcem z besedami: nad-učitelj Toman, liberelec, ni pošiljal va-bil klerikalcem, torej je gasilno društvo njegovo in liberalno. Davno bi vam bili lahko že vzeli požarno brambo in mlekarno, a le pojejte juho, ki ste si jo izkuhali, ker mi ne maramo dolgov. Imenujte nas goljufe ali lumpe, kakor hočete, samo da nam ljudstvo zaupa, vam itak nič. Pri nas smo častni mož-je in nimamo nikogar med seboj, ki bi bil zaradi poverjenja zaprt, pri vas pa taki ljudje igrajo največjo vlogo. Hudo se vam godi, pa pridejo še hujši časi. — Demšarjeva kaska je v stiski, pravijo liberalci. Res je, saj se v kratkem oglasi pri vas za posojilo. Morda spravite z veliko mujo par kronc skupaj, da se podpre in da mu ne bo treba grošev pobirati. Kar pa za-deva kaso »Ljudske hranilnice«, pa povemo, da imamo pri Zadrugi zvezi naloženih 150.000 kron. Ali se vam sli-ne cede? Kako lušno bi vi izplačevali; ne bilo bi treba prositi, rotiti in tolažiti

ljudi, da ne morete izplačati. Denarja nič, kredita nič, v žepu nič, v mošnji nič, sam Bog ve, kaj je to za en tič? — Liberalci govorijo, da se kaplani rede od kruha, ki raste na zemljiščih odbornikov Tomanove posojilnice. Saj jih poznate, kdo so, da so to tisti, ki še niso dali niti vinarja kaplanom razun enega, kateremu se pa zahvalimo za boro, ker še svojega kaplana ne pozna.

g Polhov Gradec. Predzadnje nede-ljo je tu predaval č. g. dr. Gruden o življenju in delovanju nekdanjih Sloven-cev po tukajšnjih krajih. Ljudje so z velikim zanimanjem sledili gospodu govorniku. — Občni zbor tukajšnje po-sojilnice in hranilnice je bil pretečeni mesec. Denarnega prometa je bilo v preteklem letu 293.901 K 38 h, čistega dobička pa 1232 K 87 h. Obojega bi bilo lahko veliko več, ko bi se ljudje bolj držali domače posojilnice in hranilni-ce, ne pa nosili v tuje. Odbor se ni spre-menil, samo namesto Fr. Knelarja je prišel v nadzorništvo Jos. Malost. — V Dvoru sta dobila sv. Peter in sv. Mi-klavž lepo, novo bandero. — Gasilno društvo je zopet soglasno izvolilo do-sedanjega načelnika g. Fr. Riharja v načelništvo, ki že 23 let vrlo deluje kot načelnik, ki se je pa hotel odpovedati načelništvu.

Notranjske novice

Št. Vid pri Vipavi. Mlekarska za-druga v Št. Vidu pri Vipavi uljudno vabi vse svoje člane na občni zbor, ka-teri se vrši na vnebohod, dne 25. t. m., ob 4. uri popoldne na dvorišču g. Ivana Viženti v Št. Vidu št. 60. Z ozirom na veliko gospodarsko korist tega podjet-ja za našo vipavsko dolino in na toč-ke, ki se bodo obravnavale glede rav-nanja z mlekom pri zadružnikih, je želeli, da se kolikor mogoče vsi člani udeležijo občnega zbora.

n Iz Vipave. V Marijinih družbah in dekliških zvezah združena dekleta vipavske dekanije prirede dne 2. julija t. l. velik dekliški shod pri Marijinem svetišču v Logu. Slavnost se bo vršila deloma v cerkvi, deloma na prostem. Prisrčno se vabijo tudi one Marijine družbe in dekliške zveze izven vipavske dekanije, katere se bi lahko shoda ude-ležile, da se pridružijo, da se v tem večjem številu poklonimo nebeški Kra-ljici. One družbe, ki se žele pridružiti, prosimo obvestila v najkrajšem času, katero naj se odpošlje na Marijino družbo v Vipavi, da se jim zamore pravočasno natančneje o tem poročati. — Odbor Marijine družbe v Vipavi.

n Iz Idrije. Društveni praznik kat. delavske družbe se je letos izvanredno slovesno praznoval. Zjutraj ob ½ 8. je bila božja služba pri sv. Antonu na hribcu. Društveni pevci — 30 po številu — so peli lepo Nedvedovo mašo: »K Tebi sreca povzdignimo«, v pridigi se

nam je pojasnilo, kaj pomeni »varstvo svetega Jožefa« posebnost dandanes med delavskimi sloji. Plače se izboljšujejo delavstvu, a s tem pa ne raste še zadovoljnost med njimi. — Zvečer je bil zabaven večer v prostorni Didičevi dvorani. Društveni predsednik nam je v tričetrtturnem govoru kazal politične razmere pred sto leti, ko so Francozi dne 22. marca 1797 ponoči vdrlj v naše mesto in še isto noč oropali vse blagajne, vse zaloge zapečatili ter ves rudnik kot last francoske republike razglasili. Ubogi rudar si je moral sam pritrpati, da je oholega sovražnika zadovoljil, ker z malim ti močje niso bili zadovoljni. Ko so odpeljali 16.000 stotov živega srebra in 430 stotov cinobra v skupni vrednosti dveh milijonov goldinarjev, so jo pa odkurili odtod, saj potem niso imeli kaj več iskati v našem mestu. Da bi čakali, koliko se sproti napravi rude, se jim ni izplačalo. Snov, ki jo je govornik obravnaval, je prav nova, še nikjer obelodanjena, sestaviti jo je mogoče iz arhiva v župnišču in v gradu. Zato so tudi navzoči ves čas pazljivo sledili zanimivim dogodkom preteklih dni. Potem se nam je z društvenim skioptikonom pokazalo 50 slik iz francoske revolucije, razume se, da se je zraven v kratkem dalo pojasnilo k vsaki sliki. Slike nam je za ta večer posodila »Slovenska Straža«. Da so naši pevci med odmorji marljivo peli, se razume. Pri dve in polurni zabavi se gotovo nobeden ni dolgočasil, posebno še ko je krčmar abstinantom in pivcem postregel karkoli so si želeli.

n Postojna. V smislu zadnjega občnega zbora Kmečke zveze je bila naloga odbora in zaupnikov K. Z., skrbeti, da se pobere članarina že vpisanih članov in naberejo novi. Po izpremembah društvenih pravil bodo prišle želje in potrebe posameznih okrajev in vasi bolj v poštev kot doslej (naprava vodnjakov, grajenje prepotrebni cest, na kar se je doslej veliko premalo oziralo; nek Založan je trdil, da bi bil prej luftbalon v promet, predno bi dobili ceste, če bi pustili te občinske modrijane gospodariti po občini). Bojevati se bo morala Kmečka zveza za uresničenje resolucij, sklenjenih na zadnjem občnem zboru — za regulacijo Pivke — saj je letos samo vsled vednega poplavljenja seno povečini neporabno in celo škodljivo, — za senarsko zadrugo, katero so na Vrhniki že ustanovili, — sklep radi postojnske meščanske šole se mora še izvršiti itd., itd. Vzorno in dalekovidno gospodarstvo postojnske občine si bomo pa o priliki nekoliko bolj natančneje ogledali; ne bo več tako šlo, da bodo občani dobri samo za plačevanje občinskih doklad, v občinskem odboru se bo šopirila pa le liberalna klika; temu mora biti konec! — Političen pomen Kmečke zveze pride do veljave ravno sedaj po razpustu državnega zbora in novi volilni reformi za občine. Vsak posamezen ne bo nič dosegel, v edinosti je moč in če se bomo krepko oprijeli Kmečke zveze, smo ne-

premagljivi. O Kmečki zvezi kot gospodarski in politični organizaciji za postojnski okraj je govoril kaplan Rudolf Kapš 12. marca v Zalogu in Stari vasi, 26. marca v Velikem Otoku, 2. aprila v Zagonu, na Belo nedeljo v Hrašah. — 7. maja se je vršil sestanek v Malem Otoku. Kateri še niste pristopili k Kmečki zvezi, storite to po zaupnikih, katere si je izvolila vsaka vas! Dobro veste, da bo le krepko organizirana Kmečka zveza uredila razmere in lahko pričakovala pomoči in podpore od Slovenske Ljudske Stranke.

n Staritr pri Ložu. Umrl je Franc Žnidaršič, posestnik in gostilničar v Šmarjeti po dolgi, mučni bolezni v deželni bolnici v Ljubljani v starosti 27 let. Oženjen je bil 14 mesecev. Zapušča žalujočo ženo, mater, brata in sestro in strica. V miru počiva!

n Iz reške doline. Tatje so se začeli pridno oglašati v Trnovem. V enem tednu so se zglasili trikrat. Najprej so pri županu Perkanu pobrali več šunk (pršutov) in klobas. Ker jih je po svinjini seveda žejalo, oglasili so se zato potem pri gostilničarju Ribariču, kjer so odnesli nekaj brinjevca in 30 kron. Potem so pa tudi pri posestniku Jadretu pobrali nekaj svinjine. Vidi se, da hoče nekaj ljudi na lehak način dobro živeti. — Nekaj o zavarovalnicah. Dne 21. marca so pogorela posestniku Kandaretu v Zarečju gospodarska poslopja. Zavarovan je bil pri zavarovalnici »Fonciere«. Pričakoval je, da mu zavarovalnica izplača takoj zavarovalnino, da mu bo mogoče že v zgodnji pomladi postaviti nova poslopja. Toda kmalu bo že dva meseca od tega, o zavarovalnici pa ni ne duha ne sluha! Čez dober mesec se bo začela že košnja in posestnik ne bo imel niti kam spraviti sena! Vse drugače bi bilo, če bi bil zavarovan pri naši domači »Vzajemni« v Ljubljani. Ta zavarovalnica ceni in izplača v enem tednu ali pa še preje! Vsak, kdor bi se hotel zavarovati pri naši domači zavarovalnici, naj se obrne na njenega zastopnika g. Miha Dovgan v Kosezah. — Državnozbornske volitve se bližajo. Kandidat za naš okraj je naš priljubljeni dosedanji poslanec dr. Ignacij Žitnik. V naši dolini mu je zagotovljena ogromna večina. Vendar pa ne smemo držati križem rok, ampak delati moramo na to, da izginejo zadnji ostanki liberalizma.

Dolenjske novice

d Iz Grabna pri Sv. Gregorju. Naša kapelica je dobila za 1. maj nov altar, oziroma nastavek, katerega je krasno izdelal gospod Franc Bečaj, kipar in pozlatac v Cerknici pri Rakeku.

d Iz Rudnika. »Slov. Narod« je v števil. 92 prinesel lažnjivi članek, da je naš župnik g. Šlibar pobral volilcem legitimacije, katere jim bo vrnil šele na dan volitve, ko bodo na vozu pri-

pravljeni za odhod v Ljubljano. To je hudobna laž, kajti gospod župnik Šlibar ni nobenemu volilcu kake legitimacije vzel. To zamorejo volilci, če treba tudi pod prisego potrditi. To je zopet dokaz, kako malo je verjeti dopisom v »Slov. Narodu«. Sledi več podpisov.

d Občinske volitve v Kotredežu. Dne 2. maja so se vršile v Kotredežu občinske volitve. Zmagala je naša lista, dva odbornika sta prišla po žrebu tudi od nasprotnih list v odbor. To kaže, kako napačni so izgovori takih volivcev, ki pravijo, saj je vseeno, če grem voliti ali ne. Od enega glasu je bila odvisna izvolitev dveh odbornikov. Če bi bili imeli le še en glas, bi bila zagotovljena izvolitev tudi onih dveh odbornikov, ki sta po žrebu izpadla.

d Kmečka zveza za Belokranjsko. Pod tem naslovom je stalo v zadnji številki »Domoljuba«, da se je pri cenitvi zemljišča za državno cesto Suhor-Metlika nekemu posestniku izplačalo za 40m² 38 vin., kar pa se je iz cenilnega akta št. 6853 dognalo, da ni bilo tako. Dotični svet je bil cenjen kot pašnik na 600 K za en oral ali joh in se je ena stara kladra plačala z 38 vin. Toliko resnici na ljubo.

d Cerklje na Dolenjskem. Dne 23. aprila je priredilo naše Slov. kršč. izobraževalno društvo predstavo s petjem. Vsi udeleženci so se jako pohvalno izrazili o dobrem uspehu in vztrajnosti naših vrlih deklet, kar nam tudi spričuje želja onih, ki se je niso udeležili, naj bi se predstava ponovila. Le to moramo obžalovati, da je bila udeležba to pot, moramo reči, mnogo preslaba. Jeli morda vstopnina previsoka? Vsakdo si pač lahko pritrga četrt vina ali vrček piva in dá borih 20 vin. za društvo, ki ima še precej dolga, ker se je knjižnica v zadnjem času tako lepo uredila. Vsa čast za požrtvovalno delo tajnika gosp. učitelju A. Lomšku. Vezava knjig se trga, treba jih je dajati prevezati. Vedno izhajajo nove knjige za ljudstvo, ki jih mora imeti vsaka knjižnica in jih vsak z veseljem čita. Stroškov dosti, a kje se naj vzamejo sredstva? Torej na delo za izobrazbo naših vrst! Kdor ne more pomagati pri tem delu s svojim umom, naj vsaj z majhnim doneskom pripomore k temu, saj ima le ljudstvo samo dobiček od tega. Smrdljivo »Jutro« ve seveda natančno, da dela pri društvu klerikalec le za svoj žep, Res, blagor nam, koliko stotakov smo že spravili v svoje žepe. Kdor torej še ni v društvu in ima dolgove, naj brž pristopi k društvu, da se iznebi tega nadležnega bremena. Zato svetujemo tudi »Jutru«, naj se zapiše v Sl. kršč. izobr. društvo, da mu ne zapoje boben. — Pišec zelo slabo skrpucanih vrstic v »Jutru« pod naslovom »Iz Cerkljan (?) na Dolenjskem« vzdihne na koncu svoje modre kritike kot prerok Jeremija nad Jeruzalemom in izraelskim ljudstvom, »naj se naše ljudstvo enkrat spametuje in ne podpira klerikalcev, ki delajo samo za svoje žepe, narod pa iz-

sesavajo in molzejo kolikor morejo». Zdaj vidiš, ljudstvo cerkljansko, koga moraš podpirati, kot te uči polno skrb za tebe »Jutro«, ki ni vredno — ne, hotel sem reči — ki je vredno, da se vrže na stranišče. In dragemu dopisniku »Jutra« bodi na njegovo veliko žalost in jezo povedano, da so se cerkljanska klerikalna dekleta zarotile, da stopijo v bližnji prihodnosti zopet na oder. Prihodnjič povemo lahko še nekaj neprijetnega na uho našim »Jutrovcem«.

d Št. Vid pri Zatičini. V kratkem se prične graditi velika moderna sirarna, ki bo ena najlepših na našem jugu. Izdelana bode popolnoma po švicarskem vzoru. Poleg sirarne se bode vpeljala prešičereja, oziroma reja plemenskih svinj. Tako se bodo tudi v domačem kraju redile plemenske svinje, da jih ne bo treba uvažati od drugod. Zgradil se bode moderen svinjak za sto prešičev, za katerega je jako izbojen prostor pripravljen. Želeti bi bilo, da bi kmetje bolj se poprijeli živinoreje, oziroma reje plemenskih krav, katere donasajo lepe dobičke, če se jih pravilno oskrbuje. Namesto barantanja z volmi, pri katerih je jako negotov dobiček, poprimite se dobrih molznih krav, skrbite za zdrave, snažne in svetle hleve, pa bodele mnogo lažje izhajali, nego sedaj. Ker le z vpeljavo umne živinoreje se bo udomačilo blagostanje po naših kmečkih domovih.

d Kmetijsko predavanje v Suhorju priredi kmetijska šola na Grmu v nedeljo, dne 14. maja po popoldanski službi božji v tamošnji ljudski šoli. Predavala bodeta strokovni učitelj R. Zdolšek o vinogradništvu, pred vsem o škropljenju trt in strokovni učitelj inž. Albert Vedernjak o umetnih gnojilih. Vabimo naše gospodarje, da se tega predavanja v obilnem številu udeležijo.

d Popotnik Trebnje - št. Janž. V Trebnjem se je vršil 2. t. m. shod zaupnikov S. L. S. z namenom, da postavijo kandidata za državni zbor. Ker dosedanjí zaslužni poslanec dr. Hočvar iz osebnih vzrokov ne more kandidirati, so zaupniki poverili kandidatu-ro deželnemu poslancu župniku Hladniku, ki si je v zvezi s S. L. S. pridobil veliko zaslug, do bodo tudi v naši dolini dobili vinogradniki galico po znižani ceni 48 h kg. Vsa dolina bo zanj. Na Mirni izstopivši iz vlaka grem s kolodvora proti »blatni vasi«. Tu zagledam že od daleč neko stavbo, podobno gasilnemu domu, ki pa nima še napisa in neometan zid ter vrata in polkna nepobarvana. Zavijem jo v gostilno. Povedali so mi, da je tu pri Korračinu. Vprašal sem, ali so morda letos zidali gasilni dom? O ne, oglasi se majhen mož z rujavo brado, zidan je že tri leta in nas je veljal 3800 K. Ko še od moža izvem, da je načelnik mesar in gostilničar Paule, sem bil takoj na jasnem, kako je to prišlo, da je gasilni dom tako drag. Z Mirne jo krenem peš na Št. Rupert, kjer zvem, da ima mlekarna svoj letni občni zbor. Navzočih

je bila večina članov in teh je že nad 165. Zvem pa tudi, da trgovec Koželj ne more pustiti mlekarne na miru. Člani mlekarne, ali res ne poznate pregovora: Svoji k svojim! Iz Št. Ruperta jo mahnem čez hribe v Št. Janž, kjer zvem, da dobe novega organista, ker je stari odšel v Svibno. Da bi bil bolj navdušen za društvo, kot je bil stari! Pevcev bo imel dovolj. V Št. Janžu je dovolj dobrih fantov, upam, da pridejo naprej, če tudi bolj počasi.

d Zagorje ob Savi. Pri zadnjih občinskih volitvah v kotredeški občini je napredna stranka ali stranka »neodvisnih kmetov«, kakor jo naziva zagorski naprednjak, to je stranka, zvarjena iz liberalcev in demokratov, šla v boj zoper Slovensko Ljudsko Stranko. Toda vkljub liberalno-demokratskemu kompromisu je naša stranka zmagala. Pribiti pa moramo na tem mestu, da so se gotove osebe pred volitvami tako čudno, da ne rečemo naravnost hinavsko obnašale ter tako zakrivile, da jih je tudi precej naših volilo. Izid volitev je nam pokazal, da mora biti odslej naše brezpogojno geslo: Kdor se brati oziroma se hoče bratiti z našimi političnimi nasprotniki, ta mora iz stranke pasti in naj hodi svojo pot kakor mu drago. Prišel je čas ločitve, ko se mora vsak postaviti na odločno stališče: ali je pristen in zvest pristaš S. L. S., ali nje nasprotnik. Srednja pot, pot kimovcev je danes nemogoča; kdor bo o tej govoril, tega smatramo, in to po vsej pravici, za hinavskega lizuna in nasprotnika. Čas je, da se naša stranka še tesnejše organizira in združi v svoj krog vse pošteno in trezno misleče moze, ki jim znan napredni »neodvisni kmet« iz Zagorja ne bo ukazoval. Naprednih sitnostij in usiljevanja smo sili do grla in to tembolj, ko vemo iz skušnj, da naprednjaške močatosti kupiš lahko za »en groš«, kolikor hočeš. — Ugovoru zoper minule volitve, ki ga je spisal eden izmed »neodvisnih kmetov«, pa je pritisnjen najočitnejši znak grdega zavijanja, ki bo še onim, ki so do danes omahovali, odprl oči, ko bo reč prišla tekom časa tudi v javnost. Možje, takim »naprednim neodvisnim kmetom«, ki so se zadnji čas pokazali v kaj lepi luči in ki so do zdaj mogoče menili, da imajo vso pamet, pokažite, da ste samostojni, ki si ne date prav nič narekovati od »naprednih kmetov«, najmanj pa iz zagorske občine.

d Štrukljeva vas. Dne 1. maja je pri nas umrl kmet g. Janez Štrukelj, ki je bil mnogoleten naročnik »Domoljuba« in vedno odločen somišljenik S. L. S., za katero je šel vselej s pogumom in veliko vnemo v boj. Pri vsakih volitvah je bil eden prvih agitatorjev. Pa ni bil le zvest somišljenik S. L. S., ampak tudi zvest sin katoliške Cerkve. Zadnjo zimo se je posebno gnal, da dobi domača cerkev nove zvonove. Hodil je od vasi do vasi, navduševal ljudi in prosil denarnih prispevkov, pisal veliko pisem za podporo dobrim ljudem, in tako se mu je posrečilo, da je mogel narediti

kmalu pogodbo s tovarnarjem Samaso v Ljubljani. Toda človek obrača, Bog obrne. Tisti dan, ko so zvonove pripekljali, ležal je na mrtvaškem odru in ni se mu izpolnila želja, da bi bil slišal, kako pojó novi zvonovi! — Zapeli so mu, ko je že počival v hladnem grobu! — Bil pa je tudi skrben gospodar, ki je iz nič si priboril primerno posestvo ter svoje otroke skrbno vzgojil. Pokopali so ga dne 3. maja. Pogreb je pričal, da je bil ranjki priljubljen in da ga bodo vsi, ki so ga poznali, ohranili v blagem spominu. Počivaj v miru, blaga duša!

d Napredni junaki na Vačah so si že davno stavili nalogo skruniti in tepati žensko čast. A naši cenjeni nasprotniki so padli tako globoko na dno življenja, da jim o dostojnosti ne moremo govoriti. Smešno bi bilo praviti ciganu, kako lepo hišo da ima, še bolj neumni pa bi bili mi, če bi se pričkali s propalo sodrgo. Samo svojim somišljenikom nekaj v preudarek! Predno zver pogine, še silovito brca. Pri naših naprednjakih je pa že tudi začetek konca, ko se spravi jo na ženske. Ko še ni v Ljubljani najeta sodrga napadla ubogih redovnic, ki so bile po novi volivni postavi dolžne iti na volišče, so že naši napredni junaki napadali ženske, ki se v javnosti ne morejo braniti, češ — teh se nam ni treba nič bati. Lansko leto so v svojem časopisju kar po imenu napadli do štirinajst žen in deklet našega mišljenja ter zlasti psovali Marjino družbo. Pa tudi s podrobnim delom so hoteli strahovati poštene ženske. Kdo je našim ženskam pisaril ostudne razglednice? Kdo jih je v varstvu teme s ceste tolikrat najgrše psoval? Kdo je v Gori in na Klancu postavil »tatermana«? Seveda naša stranka! Kajne, mi smo si tudi namazali tablo svoje posojilnice!? Zadnjega aprila so naši liberalni resnicoljubi bili na veselici v Moravčah ter so prikrokalí v naš trg drugo jutro okoli 3. ure. Pravi Vačani niso bili med njimi. Drugi dan, 1. majnika, so nekateri junaki krotili silnega »mačka«, opoludne plesali pri Jeklinu, v mraku je pa neki rokovnjač namazal šolsko okno z blatom. Bil je baje mrak: junaka ni nihče opazil, vsi bodo rekli eno in držali skupaj, obdolžena oseba ne bo imela razbremenilnih prič, liberalci ti pa priseže desetkrat po krivem, če se mu ne more blizu. Ko so pomazali okno, so začeli ob uri duhov — ob eni čez polnoč — pred šolo nečuvveno preklinjati in zmerjati neko dekle, ki se je cel popoldan in večer pred njimi zaklepala, češ, da je ona pomazala okno. Če se kdo tako očitno zlaže, da mu na vsem svetu noben Jurček ne verjame, potem to ni ne laž in ne greh. Liberalne stranke ni več na Vačah, pač pa tropa takih prikaznij, ki podnevi potiskajo klobuk na oči, ponoči pa v varstvu teme uganjajo svoja junaštva. Naš račun je sklenjen. Vseslovenska Ljudska Stranka je v Ljubljani sklenila strogo izpeljati načelo »Svoji k svojim«. Hvala Bogu, da naši zavedni možje niso prisiljeni stopiti v

nobeno tako gostilno, kjer se zbira liberalna sodrga in hujska zoper naše somišljenike! Gospodinje in dekleta pa bodo hodile rajši kupovat tja, kjer nimajo s sramotilci ženske časti nikakega stika. Pri svojih somišljenikih smo vsaj toliko dobro postreženi kot pri naših nasprotnikih. Tega nam ne vleva kako osebno sovraštvo, ampak naša lastna korist in samoobramba. Naših nasprotnikov ni sram, ni jim mar niti vest, niti postava, niti pamet, pri žepu so pa še občutljivi. Pa naj nas pustijo v miru in mi ne bomo prisiljeni rabiti tega silobrana! Zakaj so neki njih očetje izhajali brez liberalstva? Vsak naš zaveden somišljenik je dolžan podpirati one obrtnike, ki morajo prestat z nami vred mnogo krivic od liberalne sodrge. Zato kličemo ob dvanajsturi vsim poštenim ljudem: Svoji k svojim!

d Šmartno pri Litiji. Ljudski oder uprizarji v nedeljo, 14. maja, ob pol 3. uri popoldne Jurčič-Česnikovo narodno igro »Domen«, na kar se okoličani tem potom opozarjajo. Vstopnice se dobe pri g. Ernestu Drčar v Šmartnem. — Otvoritev Društvenega doma se je vsled tehničnih težkoč preložila na mesec junij. Torej pozor sosednja bratska društva! — Dne 21. maja se vrši pri nas okrožni vaditeljski tečaj Orlov in obenem tudi seja okrožnega odbora Orlov ter ustanovni shod dekanjskega odbora izobraževalnih društev. Zastopniki društev se vabijo k obilni udeležbi.

d Litija. Pri nas se že vrši živahno gibanje za občinske volitve. Liberalci, ki se za kmeta niso niti trohice brigali, kar svet stoji, izkušajo z lastno jim hinavščino begati volivce kmetov. — s staro liberalno frazo: »Kmet kmeta« in jih tako preslepiti ter razcepiti in si na ta način pridobiti par mandatov. Toda na te limance se naši kmetje ne bodo dali vjeti, ker jih predobro poznajo, kakšni prijatelji kmetov so ti ljudje. Dokler so imeli moč, niso priznali kmetu nobene pravice, niti ga nikdar pustili do besede v občinskem odboru. Cejo vun so jih podili, češ, da »neumen kmet« nimaš tukaj nič za govoriti, ker nič ne zastopiš. — Take in mnoge druge ljubeznivosti liberalnih mogotcev so si naši kmetje dobro zapomnili in bodo z njimi obračunali z glasovnicami v rokah z obrestmi. Ena misel je med kmeti volivcev in ta bo tudi zmagala: Proč z liberalci, proč tudi s prihlinjajimi liberalnimi prijatelji!

d Škocijan pri Mokronogu. V nedeljo, dne 30. aprila je bil v gostilni pri Durjavi liberalen shod. Govoril je Dolfe Ribnikar iz Ljubljane, to je tisti liberalce, ki pregleduje na ljubljanskem trgu kokoši in kumare, kadar jih prinese ženske prodajati in ima za to delo pet tisoč kron plače. — Nečuvno lopovstvo se je zgodilo na shodu pri Durjavi. Od drugod pripeljana banda je živinsko napadla v škocijanski fari škocijanskega duhovna, samo zato, ker se je oglasil k besedi. Ovratnik gospo-

da kaplana je pordečila kri. — Kdo hodi v Škocijan sramotiti in zversko napadati duhovščino? Poleg ljubljanskega škričca mesar Šlajpah iz Mokronoga, neki Bulc iz Mirne, čevljar Smrekar iz Mokronoga, župan Bučar iz Kostanjevice ter s temi pripeljani hlapci in kočijaži. — Kdo je bil še zraven? Pri predsedniški mizi so stali z Ribnikarjem nadučitelj Benedičič, nadalje tisti bahač iz Brinjeveca, ki se povsod usti, da vsi Zloganjci njemu verjamejo, samo Miha ne, pa nekaj starih babnic ne (zanaprej bodo Zloganjci verjeli svoji vesti, ne njemu). Peter Durjava je bil seveda tudi pri gosposki mizi. Vodil pa je shod, na katerem so divjali liberalci, župan Činkole. — Kdaj so se liberalci streznili? Ko so škocijanski volivci vstali, da gredo vun, so došli škriči in najeti hlapci dovolili besedo gospodu kaplanu. To bi morali videti poglede teh ljudi, ko je gospod kaplan zavračal hudobne trditve surovega Ribnikarja. Ko je vprašal liberalce, ali se ne pravi izdajati državo Turkom, Italijanom in Nemcem, če grajajo naše poslance zato, ker zahtevajo močno Avstrijo, so začeli divjati. Pa ni nič pomagalo. Ribnikarjeve hudobije so padale njemu na glavo in vsem zlobnim liberalcem. Ko pa je imelo priti na vrsto, da je en sam liberalce pobasal poldrug milijon in da sedaj čepi pod ključem v Ljubljani, so začeli privandraci strahovito vpiti in zahtevati, da se mu vzame beseda. Predsednik se je pridružil kričačem in na shodu stranke, ki pravi, da se za svobodo bori, se ni smelo svobodno govoriti. — Kaj so liberalci dosegli? Po shodu je prišel volivec, ki se je nagibal na liberalno stran, k gospodu kaplanu, se je jokali in rekel: »Da so taki, nisem mislil.« Gospod kaplan odvrne: »Dobro, da ste spoznali. Če bi pustili, da se njih laži razširijo, bi se mi še kaj hujega zgodilo.« — Liberalno hinavstvo. Tisti, ki so prizadeti in ki so poklicali Ribnikarja, bi se radi zopet izlizali pred ljudmi, pa pravijo: »Kaj pa je šel na shod in še celo k P. Durjavi?« Zato je šel, da bodo zdaj tudi tisti vedeli, ki dosedaj niso hoteli verjeti, da liberalci lažejo, ko pravijo, da je pri njih svoboda, da ima pri njih vsak pravico in besedo. Kako to razumejo, so pokazali v nedeljo. Zdaj ne bo treba nikdar več povedati, kakšni so liberalci; vsak se bo spomnil na dogodek z dne 30. aprila. — Ljudska sodba. Mož s sivimi lasmi, ki je bil osebno navzoč na shodu, se je izrazil: »Sedemdeset let sem na svetu, pa takih divjakov še nisem videl.« — Liberalce je zadelo zasluženo plačilo. Noben pošten človek v fari, ki je videl ali slišal o zverskem liberalnem barabstvu, noče več ničesar slišati o teh izrodkih brez primere. — Čast naše fare. Liberalce boli, ker jim ljudje brusijo v obraz: V naši škocijanski fari se kaj takega še nikdar ni pripetilo. Liberalni lopovi nam ne bodo jemali dobrega imena. Tem skruniteljem naše časti je pri nas odzvonilo. Z liberalci ničesar skupaj nikdar več!

d Loški potok. Občni zbor je imelo preteklo nedeljo Kmetijsko društvo na Hribu. Vsa poročila kažejo lepo in razveseljivo stanje društva. Vkljub splošno slabemu letu v gospodarskem oziru kaže naše društvo lep napredek. Pa tudi za to našo gospodarsko organizacijo je bilo preteklo leto kaj burno. Naši neprijatelji so nas hoteli uničiti potom sumničenja, natolcevanja in drugo. Namen je bil prozoren. Pa se jim je vse izjalovilo. Društvo je krepko, še bolj kot prej. Nič ni izgubilo, pač pa se še bolj utrdilo. Ko smo še bili začetniki in mladi, smo iz boja prišli zmagovalci, — sedaj tem bolj, ko smo že utrjeni in hvala Bogu vzrasli. — Nekaj novega si bo društvo ustvarilo v naslednjem letu na predlog g. Škulja: Naj bi društvo bilo svojim članom tudi posredovalnica za vnovčenje živine in blaga. V ta namen si nabavi društvo tablo, na katero se zabeleži član, ki želi kaj prodati. Ta zapisnik naj bi bil na očitnem kraju, kjer bo dostopen vsakemu kupcu. Naslov prodajalca, kakor tudi količina in kakovost blaga se zapiše ter vse pokaže kupcu. Vse se vrši za sedaj v prostorih Kmetijskega društva, kjer kupec dobi tudi na željo natančnejša pojasnila. Predlog je bil z zadovoljstvom soglasno sprejet. Vpelje se ta posredovalnica za vnovčenje živine in blaga v najkrajšem času. Na to opozarjamo zlasti kupce, ki se v naši dolini kaj radi oglašajo za govejo živino. Jednako se bo posredovalo tudi prodajanje lesa in v jeseni tudi prešičev. V tem bo šlo društvo roko v roki z našo ustanovljeno Živinorejsko zadrugo. — Občni zbor je tudi dovolil 24 K za Slovensko Stražo ter s tem pokazal, da društveni člani niso samo gospodarsko, marveč tudi narodno zavedni.

Za kratek čas.

Uganke ali zastavice.

Uganke.

1.	•	+	j	+	+	a
2.	+	•	o	+	+	m
3.	+	+	•	u	+	+
4.	+	n	+	•	+	+
5.	+	o	+	o	•	+
6.	+	+	+	o	•	+
7.	+	o	+	o	•	+
8.	+	+	d	•	+	+
9.	A	+	•	r	+	+
10.	+	•	Z	+	+	+
11.	•	e	+	e	+	+
12.	k	•	k	+	+	+
13.	+	a	•	e	+	+
14.	n	+	g	•	+	+
15.	+	+	n	+	•	+
16.	+	+	a	+	+	•

1. Drevo, ki ga rabijo na cvetno nedeljo. 2. Gospodar z drugim imenom. 3. Zito, katerega peko kruh. 4. Svetnica. 5. Kar vsak človek skriva. 6. Rastline v gozdu. 7. Kraj okoli Ljubljane. 8. Svetnica. 9. Svetnik. 10. Kar mora imeti vsaka knjiga. 11. Za kar je vsak človek ustvarjen. 12. Navadni plevel v žitu. 13. Telegraf v morju. 14. Kar vsaki fant rad nosi. 15. Svetnik. 16. Narod.

V prostorčkih, ki so zaznamenovani s pikami, se mora brati znan slovenski pregovor.

Čudodelni štirjak.

o	o	g	k
k	l	l	l
l	o	o	o
o	p	p	t

Številka zastavica.

Šledeče številke v štirjaku razvrsti tako, da bo vsota v vodoravni in navpični vrsti znašala vselej 65.

1	2	3	4	5
6	7	8	9	10
11	12	13	14	15
16	17	18	19	20
21	22	23	24	25

Križna šarada.

1	2
3	4

12 cvetlica

14 žensko krstno ime

32 telesno površje

34 domača žival.

Rešitev ugank ali zastavic.

Rešitev skalalnice.

		9	30	51	46	
	5	52	47	8	29	50
3	10	7	24	31	48	45
6	23	4	1	28	25	32
11	2	15	20	35	40	27
22	19	12	39	16	43	36
	14	21	18	37	34	41
		38	13	42	17	

Prosto reže ptica v zrake,
prosto v gori srna skače,
in jaz tujca pa napake
bi pretrpel njega tlače;
kogar v srce to ne peče,
v tem pač naša kri ne teče.

Lisinski-Cegnar,
"Vsakemu svoji"

Rešitev razširjevalne zastave.

k
kos
kost
Kostnica.

Rešitev stirtjaške zastavice.

luna
ubor
Nora
Arab.

Skrivalnica.

Kje je štoklja?

Mnenje gospoda dr. G. Stamatoffa.
Slivno.

Gospod J. Serravallo!
Trst.

Med poizkusi, izvršenimi z Vašim Serravallovim Kina vinom z železom je nekaj slučajev, katere je vredno, da objavim. Pripisal sem Serravallovo Kina vino z železom gospé, ki je trpela na malokrvnosti, ki je tožila za glavobolom in breztečnostjo. Posledice so bile: probujenje teka, izgin bolečin v glavi in splošno izboljšanje. Drugi slučaj se tiče deklice sedmih let, šibke, rekonvalescentne po difteriji in malokrvne. Posledice so bile: splošno izboljšanje, probujenje teka, povrnitev rdečice na ustnicah, ki so bile poprej blede. Na splošno se dosežejo s Serravallovim Kina vinom z železom jako lepi uspehi in jaz sem z njim popolnoma zadovoljen.

Slivno, 12. oktobra 1909.

Dr. G. Stamatoff.

Opozarjamo na oglas tvrdke H. Suttner v Ljubljani, Mestni trg in Sv. Petra cesta, ki ima veliko izbiro bir-manskih daril itd.

Za namakanje perila je najboljši in najpopolnejši prašek iz mila

pralni ekstrakt
"Ženska hvala"

Nadomešča popolnoma belenje perila.
Pralni prašek je zaupljiv predmet; da se drago perilo obvaruje škode, čuva naj se vsakdo pred ponared-bami.

Sirolin, Roche

zdrava pljuča,
dober tek
zdravje

Zasluzek!

2-4 K na dan in stalno s pre-vzetjem lahke pletenine doma. Edino moj stroj za hitro ple-tenje "Patenthebel" ima iz-kušene jeklene dele, plete za-nesljivo nogavice, modne in šporine izdelke. Predznanje nepotrebno. Poduk zastoj. Oddaljenost ne ikoduje. Troški mali. Pism. garanc. trajne slu-be. Neodvisna eksistenca. Prospekt zastoj. Podielje za po-speševanje domačega dela, trgov. sodn. protokol. Karl Wolf, Dunaj, Mariahilf, Nel-kengasse 1/66. 1892

Samonaravnost

od naše tovarne kupijo zasebniki
blago za gospode in dame
najboljše kakovosti po naj-nizjih tovarniških cenah. Dobi se vsaka mera. Ostanki po čudovito nizkih cenah.
Zabte: ajte vzorce!
Prva bliz. razpolij. tovar. blaga.
"SUDETIA"
Krnov (Jägerndorf) št. 1.
8173 Avstr.-Šlezija.

Kuverte s firmo,

- - pisma, - -
- račune itd -

izvršuje natančno po
: naročilu :
: Katoliška :
: tiskarna :
v Ljubljani.

Dober tek! Zdrav želodec imamo in nikakih bolečin in tiščanja v želodcu, odkar rabimo Feller-jeve odvajalne Rhabar-bara kroglice z znamko "Elsa-kroglice". Svetujemo Vam iz lastne izkušnje, poskusite iste, ki pospešujejo prebavo in krepe že-lodec. 6 škatlic franko 4 krone. Izdelovateli samo lekarnar E. V. Feller v Stubici. Elsa trg 16 (Hrvatsko).

Pijte samo

„Tolstovršsko slatino“

ki je edina slovenska ter najboljša
zdravilna in namizna kislavoda.
Naroča se: Tolsti vrh, p. Guštanj, Koroško.

Pojasnila o inseratih daje uprav-
ništvo samo tistim, ki priložijo vpraša-
njo znamko za deset vinarjev.

LOTERIJSKE ŠTEVILKE.

Brno, 3. maja: 1, 13, 44, 41, 19.
Linc, 6. maja: 61, 23, 18, 11, 5.
Trst, 6. maja: 42, 84, 45, 16, 78.

Tržne cene

za 100 kg.

Ljubljana, dne 9. maja 1911.

Deželni pridelki:	Cena	K	v	Zivina, meso	Cena	K	v
Pšenica	24	80		Živa vaga:			
Rž	19	40		Goveda pitana ..	91		
Ajda	10	50		Teleta težka ..	117		
Jčmen	18			Teleta mala ..	108		
Oves	19	81		Prasiči	130		
Proso belo	19	50		Kostruni	105		
Proso rumeno ..	17	50					
Koruzna stara ..	16			Kuretnina in drugo:			
Koruzna nova ..	26	20		Maslo kuhano ..	290		
Leča	26	00		od K 200— do ..	300		
Gran	40			Maslo surovo od ..	109		
Laneno seme ..	122			K 200— do ..	170		
Gršiča	122			Slanina sveža ..	104		
Domača detelja ..	122			(špeh)	86		
Gorenjska repa ..	122			Slanina prekaj- ..	80		
Fizol Ribničar ..	122			jena	80		
Fizol Prepeličar ..	122			Mast svinjska ..	6		
Fizol Mandolcar ..	122			Loj	6		
Cebula	18			Jajca 100 kom. ..	2		
Krompir	2	80		Pisanci	80		
Zelje sveže	1			Golobi	8 00		
Zelje kislo brez ..	1			Raca	6 50		
soda	1			Gos	29		
Repa sveža	1						
Repa kisla brez ..	1			Kolonijalno blago			
soda	1			na debelo ..			
Erinje	78			Riz Rangon od ..	55		
Kumna	60			K 25— do ..	268		
Oreh	1			Kava Santos od ..	80		
Gobe suhe	1			K 252— do ..	80		
Ječice	1			Sladkor	29		
Zelod	1			Petrolej			
Smrekovi storži ..	4						
Seno	3 40						
Slama	2	80					
Stelja	2	80					

Advokat

dr. Janko Žirovnik

je otvoril z 8. majem t. leta

svojo lastno pisarno

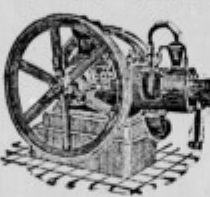
v Ljubljani, Šelenburgova ulica
št. 7. II. nadstropje.(nasproti glavne pošte; Hotel pri Ma-
liču.) 1497

Krepak učenec

poštene rodbine s primerno šolsko izobrazbo se
tako sprejme v trgovini Rud. Rutner, Vrhnika.

CLIMAX motori na petrolej

Nalencnejši obrat.

Bachrich & Co.
tovarna za motorje
DUNAJ XIX. 6.
Heiligenstädterstr. 83/84.

Posestvo na prodaj

v lepem kraju, četrt ure od železniške postaje
Št. Janž; poslopje v dobrem stanu, posetve nad
40 mernikov. 3 lepi travniki. Gozda dovolj za
steljo in kurjavo. Za vse je cena 20.000 kron.
Odda se pa tudi manj in za manjšo ceno po
volji kupca. Plačilni pogoji so ugodni. Več se
izve pri lastniku Alojziju Knezu, Skrovnik, pošta
Tržišče, Dolenjsko. 1327 3

Ne stane prav nič!

Zastonj razpošiljam povsod vzorce suknene-
ga blaga, blaga za obleke, blaga za bluze, peril-
nega blaga, modnega barhanta, platnenega
blaga, oksforda, blaga za postelje, kakor vseh
vrst blaga za domačo uporabo, s čimer si pri
veliki izbiri in nizkih cenah tudi doma svoj na-
kup lahko dosežete po zelo ugodnih prednostih.

KARL WORSCHKE, Maribor ob Dravi
Herrngasse 10. 1437

Nova tkalnica bombaža
išče

nekaj družin s tkalci,
sukači, delavci na pred-
redilni stroj, delavci za
predilni stroj na obroček
(Trosslerinen), natikači,
delavci na stroj za kar-
deriranje, Cena, zdrava
stanovanja, električna raz-
svetljava in voda, kakor
vrt. Selitveni stroški se
posodijo naprej. Ponudbe
se prosijo pod šifro S. Z.
7554 na **RUDOLF MOSSE**,
Monakovo, (München),
Bavarsko. 1504 2

Grand Prix svetovna razstava Paris 1900.

Kwizdov Korneuburški prašek za govedo

dietetično sredstvo za konje, rogačo živino in ovce.

Cena: 1 škatlica K 1-40,
1/2 škatlice „ — 70.

Nad 50 let v rabi skoraj v vseh
hlevih pri pomanjkanju žrtja,
slabe prebave, za zboljšanje in po-
množenje mleka pri kravah.

Kwizdov Korneuburški prašek
za govedo pristen samo z
zraven stojajočo varstveno
znamko, dobi se v vseh le-
karnah in drogerijah.

Glavna zaloge: **Franc Jan Kwizda** c. in kr. avstr.-ogr., kralj. rum. in kralj.
bulgarski dvorni založnik, okrožni le-
karnar, **KORNEUBURG** pri Dunaju. 1303

Zdravnik za očne, ušesne,
nosne in vratne bolezni

Med. dr. J. Pogačnik

ordinira zopet

od 11 do 12 in od 1/2 3 do 1/2 4

1457

Svoj izdelek ostro žgane strojne, zidne in zarezane strešne

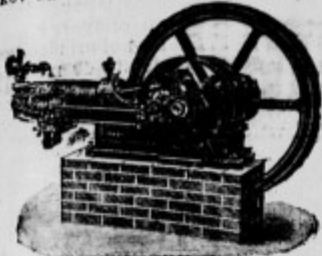
OPEKE

prve vrste
priporoča

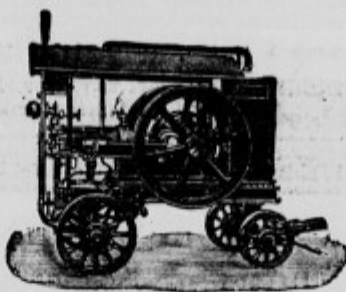
J. Knez v Ljubljani.

Sprejme tudi zastopnike za razprodajo zarezanih strešnikov.

do 2 vinarja obratnih stroškov za uro in HP z mojim pat.

**motorjem z močnim pri-
tiskom in za surovo olje**
od 16 HP naprej; 4 do 5 vin.
pri mojih petrolinskih motorjih
in petrolinskih lokomobilah, daje
2-10 HP tudi stoječe motorje
Tvorilca motorjev
I. WARCHALOWSKI
Dunaj III., Paulusgasse 1.
Na tisoče motorjev v obratu.
Cenovniki gratis. Ugodni plačilni
pogoji. V zalogi tudi že rabljeni
petrolinovi motorji. 315

Išče se
z letno
plačo 600 K in prostim stanovanjem. Nastop
tako ali saj v kratkem času. **Župni urad Čatež**
ob Savi na Dolenjskem. 1491

Iščejo se močni delavci

k takojšnemu vstopu proti dobri plači
v rudniku v Litiji. 1452

Proda se **na Dolenjskem** obsegajoče
se **posestvo** hišno poslopje, njive, trav-
nik, gozde, vse skupaj meri 18 oralov. Stalna
cena K 9200. Več pove oskrbnik **Jožef Hočevar**,
Sv. Križ 1 p. Mekronog. 1415

Dva izurjena **čevljarska pomočnika**
sprejme takoj **Franc Kuk, Podmelc**
v trajno delo 1485 **Primorsko.**

Proda se

lepa kmetija

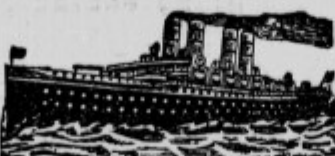
ob državni cesti blizu mesta Velikovec
ležeča, okolu 105 oralov obsegajoča, z
mnogimi prostornimi, modernimi po-
slopji; cena K 74.000. To poslopje se
event. tudi razdeli na več delov in po-
samezno ceno proda. Posredovanje se
nagradi. Vpraša naj se pri **Gračini**
Kabon, p. Velikovec, Koroško. 1487

ki hoče pospeševati kožno
nego, ki hoče izgubiti pege,
ter doseči nežno mehko kožo
in belo polt, se umiva le z
Steckenpferd lilijno mlečno milo
(znamko **Steckenpferd**)
tvrdke **Bergmann & Co.**
Tešin ob Lb. Komad po
80 v se dobi v vseh lekar-
nah, drogerijah in trgovinah
s parfumom i. t. d. 609

Dama

Lepo kmečko posestvo na prodaj.

Posestvo meri skupaj 27 oralov ali 136846 ha
zemljišča in sicer polja 2884 ha, travnikov 27188
ha, pašnikov 3898 ha, gozda 6 ha.
Hiša je enonadstropna v dobrem stanu, hlev
še nov, obokan, lega za sadjerejo jako ugodna.
Gozd je do malega ostanka posekan, a posestvo
je v okraju, kjer je dosti gozda in se kaka
parcela lahko dokupi.
Cena je 9000 K, oral pride torej, le na 331 K,
poslopje pa niti računano ni.
Lastnik je zdaj **Posojilnica v Celovcu**, na
katero naj se kupci obrnejo. Kupec mora polo-
vico cene plačati, polovica lahko ostane vknji-
žena na posestvu. 1255

V Ameriko
in Kanado
zlozna, cena
in varna

vožnja s
2927/07 **Cunard Line**

Bliznji odhod iz domače luke
Trsta: Carpathia 16./5., Saxonia 23./5., Pannonia
6./6. 1911.
Iz Liverpoola: Lusitania (najboljši največji in naj-
lepši parnik sveta), 20./5., 10./6., 8./7., 29./7.,
9./8. 1911, Mauretania 3./6., 24./6., 22./7., 12./8.
1911.

Pojasnili in vožne karte pri **Andreju Odlasek, Ljub-**
ljana, Slomšk. ul. 25, blizu cerkve Srca Jezusov. Cena
vožnji Trst-New-Jork III. razred K 180— za odraslo
osebo vstevši davek in K 100— za otroka pod deset
let vstevši davek.

Važni migljaji za kmetovalce in živinorejce!

Živinski praški, ki jih že dolgo vrsto let
izdeluje **Karel Richter** v Welsu, ki se vedno
odlikujejo po njihovi enakomerni kako-
vosti in sestavi ter so se v teku časa
vedno bolj in bolj udomačili pri kmeto-
valcih, v resnici manjkajo redkoke v
hlevu; pozna jih skoro vsak kmetovalec
in vsak živinorejce. Radi velikanskih sle-
parij, ki jih dandanes uganjajo nepošteni
ljudje z raznimi živinskimi praški, mora
človek biti zelo previden, da ne gre na
limanice okolu potujočim agentom. —
Kdor hoče biti za vse slučaje osiguran,
da bo dobil vedno enakomerno sestavljen
živinski prašek, naj zahteva:

Richterjev občeznani, najbolj preizkušeni velški živinski prašek

za konje, rogato živino in prašiče!
To je najboljšo sredstvo za rejo in pitanje,
poveča množino mleka pri kravah, služi
za rast in okrepitev okostja, poveča veselje
do žetja in pospešuje prebavo. **Richter-**
jev velški živinski prašek ni nobeno tajno
sredstvo, ampak snov, katere se sme po-
vsod prosto prodajati, kar je oblastveno
dovoljeno. P. n. kmetovalcem svetujemo,
naj v slučajih, ako jim živina oboli, po-
kličejo zdravnika. — Prašek velja 1 zavoj
60 vinarjev, 4 zavoji veljajo 2 kroni ter
se dobe povsod po boljših trgovinah, ko-
der vise **Richterjevi** plakati.

Kjer ga ni dobiti, naj se obrne naravnost na
C. RICHTER-jevo lekarno „pri orlu“
v Welsu, Gorenje Avstrijsko.

Ustanovljena pred letom 1700.

Manjkati ne bi smel v nobenem kmetijstvu
zdravniški povodec pri telenju.

Olajša pri težkih porodih in napačni legi.
Ze več let pri tisočih posestnikih v upo-
rabi. Mnogoštevilna hvalna priznanja.
Kompletna garnitura K 3.—. Gosp. prof.
dr. Karl Keller na porod. kliniki c. kr. ži-
vinozdravniške visoke šole na Dunaju
piše: Povodec pri telenju je bil na porod.
kliniki z največjo zadovoljnostjo uporab-
ljen in se uporaba istega najbolj priporoča.
Izredno praktični pripomoček za živali, ki
se preobčrejo ali ki trpe na napenjanju, je

požiralnik.

Tudi pri ščipanju konj kakor je dokazano
je velike koristi. — Velik požiralnik (za
govedo) K 6.—, majhen požiralnik (za
teleta, ovce) K 5.—.

Velški živinski praški se dobe:
Jos. Deisinger, Škofjaloka; Ivan Kranjc,
Borovnica; F. Dolenz, Kranj; Fr. Mlakar,
Lesce; Brata Kobé, Novomesto; Rudolf
Brundula, Guštanj; Rud. Čebulj, Prevalje;
R. D. Taurer, Dobrlavas; Lebingger & Berg-
mann, Litija. 1181

Seno posteljno perje!
1 kg sivga, dobrega skubje-
nega 2 K; boljšega 2 K 40;
prima poibelega 2 K 80; be-
lega 4 K; belega puha 5 K 10;
1 kg izredno finega, snežno-
belega, skubljenega 6 K 40;
1 K; 1 kg puha 6 K, 7 K;
belega puha 10 K; najfinjši
prani puh 12 K. — Pri 5 kg
se pošlje franko.

Dovršene postelje iz zelo gostega rdečega, modrega,
belega ali rumenega nanking-blaqa.
1 pernica 180 cm dolga, 120 cm široka z 2 blazinama, vsaka
60 cm dolga, 60 cm široka, napolnjena z novim, sivim,
zelo trpežnim, puhastim posteljinim perjem 16 K; z polpuhom
20 K; z uhom 24 K; posamezne pernice 10 K, 12 K, 14 K, 16 K;
blazine 3 K, 3 K 50, 4 K; pernice 200 cm dolge, 140 cm široke,
K 13, 14 K 70, 17 K 80, 21 K; blazine 90 cm dolge, 70 cm široke,
3 K 50, 5 K 20, 5 K 70; spodnje pernice iz močnega, pasastega
gradla, 180 cm dolge, 116 cm široke, 12 K 80, 14 K 80. Po-
šilja proti povzetju od K 12 višje franko. Zamena dovo-
ljena, za nepovoljno denar nazaj. Cenik zastoj in franko.
S. BENISCH, v Dešenici štev. 71, Češko.

Izvir zdravja so brezalkoholne šumeče limonade

ki se pripravijo z
Maršnerjevimi šumečimi limonadnimi bonboni
iz malin, citron, jagod, črešnji, dišečih jagod, ki se pro-
dajajo kot pastilje po 2 in 4 vinarje v patent. vrečah po
2 in 5 vin.

Vsakoletna poraba 80 milijonov kosov
Edina izdelovalnica: 1164
Prva češka akcijska družba za orient. sladorne in čoke-
ladne izdelke. Kralj. Vinogradi prej **A. MARŠNER.**
Zaloga: Dunaj, XI., Theobaldgasse 4.

IZVIRNI OTTO MOTORJI

Za svetilni plin, sesalni plin, bencin, bencol,
petrol. itd.
Pazite: motorji za surovo olje si-
stem Diesel.
Zahtevajte specijalni prospekt 502 L. D.
Specijalni oddelek: Stroji za žage
in obdelovanje lesa.
Popolne opreme žag in mizarnic.

LANGEN & WOLF, DUNAJ X

Uradno ura od 8. rano do 7. ure zvečer

Ustredni banka českých spořitelén
Podružnica v TRSTU
Piazza del Ponterosso 2.
Osredn. banka českých spořitelén.
Vloge na knjižice: Premijne vloge:
 $4 \frac{1}{4} \%$ $4 \frac{3}{4} \%$
Vloge v tekočem računu in vloge fiksne najpogodnejše.
Bančno trgovanje vseh vrst. 135 52-1
Oddelek za vadje in kavcije.
Uradno ura od 8. rano do 7. ure zvečer.

Ceno Posteljno Perje

1 kg sivega skubljenega perja K 2, polbelega K 2-80, belega K 4, finega K 6, najboljše skubljenega K 8, sivga puha K 8, belega K 10, prsnega puha K 12, od 5 kg nadalje poštne prosto.

Dovršene postelje bogato napolnjene, iz zelo gostega jako trpežnega rdečega, modrega, belega ali rumenega inlet-nanking-blaga 1 pernica vel. 180x116 cm z blazinama, velikost 80x58, napolnjena z jako lepim mehkim perjem K 16, s polpuhom K 20, s puhom K 24; posamezne pernice K 12, 14, 16, vzglavnica K 3, 3-56, 4. — Pernice 180x140 cm velike K 15, 16, 20; vzglavnica 90x70 ali 80x80 cm K 4-50, 5, 5-50, 18, 20; pernica iz gradla 180x116 cm K 13, 15. Razpošilja proti povzetju pošta, prosto pri naročilu od 10 K dalje.

M. Berger v Dešenici št. 1010. Češki les.
Za neugojajoče denar nazaj ali se blago zamenja. — Ceniki o žimnicah, odejah, prevlekah in vsem drugem posteljnem blagu zastoj in poštne prosto. 2253

AUSTRO-AMERICANA

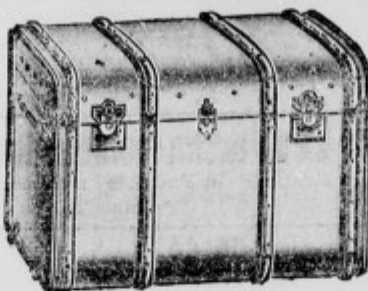
TRIST NEW YORK

Putniki v Ameriko
Kateri želijo dobro, po ceni in zanesljivo potovati naj se obrnejo na **Simona Hmetelxa** v Ljubljani Kolobovske ulice 20.
Kakovostni Pojasnila daje se brezplačno.

Priporočamo novo trgovino z manufakturnim blagom.

Jesih & Windischer
LJUBLJANA, Stari trg št. 1 (prej bazar)
postaja električne železnice. 1210 (8)

Winkler-jevi kovčegi iz bičja, polni kovčegi in torbe.

3320

Železni kovčegi, zgibalni kovčegi, kovčegi za čevlje in klobuke, torbe iz usnja, kovčegi i. torbe s pripravo za potov, potrebščine ali breznje.

Jos. Winkler & sin spec. za kovčege Dunaj L. Himmelst. 7. Telefon 8207 I. ustr. ceniki zastoj in franko. Neprekosna! Zamenilo zamenjeno Točna posrežba.

Jaz sem gorski-domači tkalec

razpošiljam različno blago 40 do 50 metrov ostankov 1. kakovost K 18—, 11 kakovost 22 K po povzetju, zjamčeno pristno platno, brez napake: kanafase, delene, platno, polplatno, rumenjsko tkanino, krstete, brisače, bel gradel, oksforde, celire, satin, lastnoručno izdelano, krasno trpežno v dolgotih od 3—15 m.

Fr. Marschik,
Češka Germa, pošta Nachod,
Orlovsko gorovje.

Posljam pol tuceta čisto platnenih žepnih robcev 150, 200 cm K 13—, 1 tucat belih jacquard platnenih brisač 50 x 110 cm 6 K.

Umetne zobe

Brez ruvanja zobnih korenin se nasterljajo ameriški umetni zobje, posamezno ali cela zobovja, izveniš nedeljen praznike vsak dan od 8. ure zjutraj do 6. zvečer v konc. zobarsk. atelje

O. Seydl

10 Ljubljana,
Stritarjeva ulica št. 7.

„CAS“

znanstvena revija, izhaja 10 krat v letu in stane po 5K na leto. Naročnino prejema upravništvo v Ljubljani.

Imate li

kedaj takougodno priliko? Kje še, kot pri meni, dobite 40 metr. sortiranih ostankov med istimi:

Delen zelo moderni vzorec za damske obleke in bluze. Angl. cifir okusni vzorci za srajce, bluze itd. Kanafas živahne barve za postelne prevleke. Oksford za moške srajce za vsakdanjo uporabo, zelo močan. Platno belo izborna kakovost. Pepita blago za obleke in bluze. Modrikast blago za kuhinjske predpasnike in obleke za doma; za samo

17—K?

Vsi ostanki popolnoma brez napake in zjamčeno pristno barvni. Dolgost ostankov 3—10 metrov. Nikak riziko. Naročite takoj! Dali 40 metr. finega platna za živотно in posteljno perilo za K 19-50. Rjuhe brez šiva, zjamčeno platno, nedosežna dobra kakovost 150 cm široke, 225 cm dolge, komad K 265. Najmanj se odda 6 kosov. Razpošilja se po povzetju!

Thalnica Julij Kantor, Baby pri Nachodu (Češko).

Slavn. p. n. občinstvu si usojam najvljudneje javiti, da izdelujem in prodajam raznovrstne

cementne izdelke

kot podboje (bangerje) klepane in neobdelane, cementne cevi, mnogovrstne nagrobne okvire, podstavke za kozolce in sploh vse v to stroko spadajoče predmete, natančno po naročilu. Cene nizke, posrežba točna. — Za obilna naročila se priporočam z velespoštovanjem 1180

Karol Zajc, Domžale št. 126.

Podpisani s tem vljudno naznanjam, da sem otvoril dne 1. maja t. l.

notarsko pisarno

v Ljubljani, na Dunajski cesti št. 32 v pritličju hiše „Zadružne zveze“ poleg pisarne g. dr. Pegana. — Uradujem ob delavnikih od 8.—12. in od 1/23.—6. ure. V Ljubljani, 2. maja 1911.

Maté Hafner, c. kr. notar.

1417

F.P. Vidic & Komp., Ljubljana

tovarna zarezanih strešnikov ponudi v vsaki poljubni množini patent. dvojno zarezani

strešnik - zakrivač

s poševno obrezo in priveznim nastavkom „sistem Marzola“. Brez odprtih navzgor! Streha popolnoma varna pred nevihtami! Najpreprostejše, najcenejše in najtrpežnejše kritje streh sedanjosti Na željo pošljemo takoj vzorce in pops. Spretni zastopniki se iščejo.

782

Daje po

4³/₄ %

Vzajemno podporno društvo v Ljubljani

Kongresni trg 19

registrovana zadruga z omejenim poroštvom

Kongresni trg 19

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje - **po 4³/₄ %** brez odbitka, tako, da dobi vlagatelj od vsakih vloženih 100 K čistih 4 K 75 v na leto. Rentni davek plačuje društvo samo. Daje tudi svojim članom **predujme** na osebni kredit, vračljive v 7 in pol letih (90 mesecih ali 390 tednih) v tedenskih, oziroma mesečnih obrokih, kakor tudi posojila na zadolžnice in menjice.

2563

Dr. Fr. Dolšak l. r.,
zdravnik v Ljubljani, podpredsednik,

Prelat A. Kalan l. r.,
predsednik.

Kanonik I. Sušnik l. r.,
podpredsednik.

Avstrijska družba z omej. jamstvom za Benz-motorje, Dunaj X., Mannhartgasse 4.

Luksusavomobili

DINAMI

BENZ

- DIESEL -
- SESALNI PLINO -
- BENZOL -
- NASUROVO OLJE -
- BENZIN -
- ELEKTRO -

MOTORJI

Kompletne
Električne centrale

856

Glavno zastopstvo za Kranjsko: Zavod za tehnične in elektrotehnične naprave, Ljubljana, Dunajska cesta. Istotam so motorji na ogled.

Tovorni in špeditski vozovi

Najboljša in najsigurnejša prilika za štedenje!

Denarni promet do 31. decembra 1910
čez 87 milijonov kron.

Lastna glavnica K 608.996.84

Stanje vlog dne 31. decembra 1910
čez 21 milijonov kron.

LJUDSKA POSOJILNICA

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

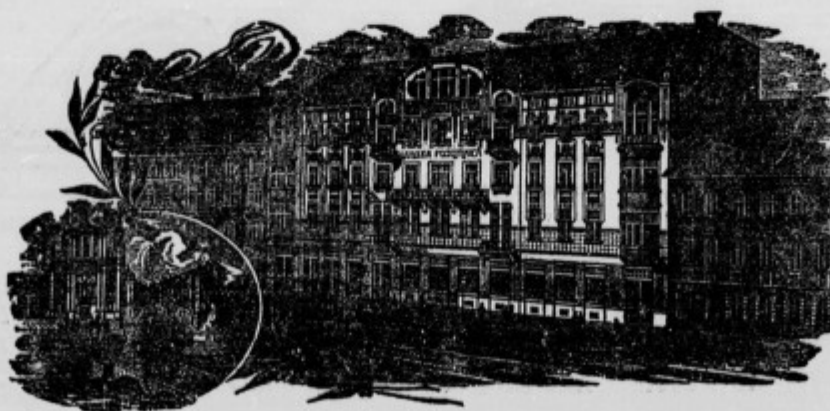
6

Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 6, prtilčje, v lastni hiši nasproti hotela „Unlon“ za frančiškansko cerkvijo

sprejema **hranilne vloge** vsak delavnik od 8. ure zjutraj do 1. ure popoldan ter jih obrestuje po

4¹/₂ %

brez kakega odbitka, tako da prejme vložnik od vsakih vloženih **100 kron čistih 4-50 kron na leto.**

Za nalaganje po pošti so poštno - hran. položnice na razpolaganje. Sprejema tudi vloge od svojih zadrugi-kov na tekoči račun ter daje istim posojila proti vknjižbi z in brez amortizacije, na osebni kredit (proti poroštvu) in zastavi vredn. papirjev. Menjice se najkulant. eskomptirajo.

Dr. Ivan Šusteršič, predsed. **Josip Šiška**, stolni kanonik, podpredsed. Odborniki: **Anton Belec**, posestnik, podjetnik in trgovec v Št. Vidu n. L. **Fran Povše**, vodja, graščak, državni in deželni poslanec. **Anton Kobl**, deželni poslanec, posestnik in trgovec, Breg p. B. **Karol Kauschegg**, veleposestnik v Ljubljani. **Matiija Kolar**, stolni dekan v Ljubljani. **Ivan Kregar**, podpredsednik, trg. in obrt. zbornice in hišni posest. v Ljubljani. **Fran Leskovic**, hišni posestnik in blagajnik „Ljudske posojilnice“. **Ivan Pollak ml.**, tovarnar. **Karol Pollak**, tovarnar in posestnik v Ljubljani. **Gregor Slibar**, župnik na Rudniku.

